פולע טאבעלעז פוז דער מלוכה-לאטעריע — זעה 9 זייט

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

היינט 10 זייטעז

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשעז

נייער פאלקסבלאט

№ 236 | Łódź, Wtorek 13 października 1931 r. | נייני‍טער יאהרגאנג | לאדז, דינסטאג ב׳ מרחשון תרצ״ב | № 236

Adres Redakcij i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

מארשאל פילסודסקי ביים רומענישן קעניג

בוקארעשט, 12. (ספ. טעל.) מארשאלעק פילסודסקי איז אין בוקארעשט אויפגענומען געוואָרען מיט גרויס פאראד.

דינסטאג וועט מארשאלעק פילסודסקי אויפגענומען ווערען דורכ׳ן רומענישען קעניג אויף א ספעציעלען פריהשטיק.

נאך די אפיציעלע אויפנאהמען וועט מארשאל פילסודסקי פאהרען אין א רומענישען קורארט.

מאראטאריום פאר אויסלענדישע חובות

מאנטעווידעא, 12. (ספ. טעל.) אין אורוגוואישען פארלאמענט האט מען בעשטעטיגט דעם מאראטאריום פאר פינאנציעלע פארפליכטונגען אין אויסלענדישער וואלוטע.

דער מאראטאריום זאל זיין גילטיג ביז׳ן 31. מאי 1932.

אינטערנאציאנאלע קאנפערענץ צו בעקעמפען דעם קריזיס

ניו-יארק, 12. (ספ. טעל.) בקרוב וועט צוזאמענגערופען ווערען א גרויסע אינטערנאציאנאלע קאנפערענץ צו בעקעמפען דעם קריזיס און צו לעזען דאס פראבלעם פון די מלחמה-חובות.

ארעסטירט 6 שפיאנעז אין ווילנע

ווילנע, 12. (טעלעפאניש) דא זענען היינט ארעסטירט געווארען 4 מענער און 2 פרויען, וועלכע ווערען בעשולדיגט אין שפיאנאזש לטובת ליטע.

די ארעסטירטע ווערען געשטעלט פאר׳ן שטאנד געריכט.

יאפאנישע זעלנער אין שאנכיי

לאנדאן, 12 (טו) כדי צו פערשטארקען דעם שוץ פאר די יאפאנישע בירגער, האט א יאפאנישע שיף געבראכט קיין שאנכיי 300 יאפאנישע זעלנער.

זונטאג אוועגד האבען 2.000 יאפאנער אן כינעזישען שטאט-טייל פערניכטעט יאפאניש-פיינדליכע פלאקאטען. עס זענען געקומען צו צוזאמענשטויסען מיט כינעזער.

27 געזעץ-פראיעקטען וועט היינט בעטראכטען דער סיים

ווארשא, 12. (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) אויף דער היינטיגער סיים-זיצונג וועלען בעטראכט ווערען 27 געזעץ-פראיעקטען פון דער רעגירונג. דערונטער וועט פארקומען די דריטע לעזונג פון די נייע שטייער-פראיעקטען.

יאפאן איז קאטעגאריש געגען דער איינמישונג פון אמעריקא

מאסקווע, 12. (טו) לויט ידיעות פון טאקיא, האט מען אין יאפאנישע אפיציעלע קרייזען ערקלערט, אז יאפאן וועט קאטעגאריש זיך ענטגעגען שטעלען אן א איינמישונג פון אמעריקא אין יאפאניש-כינעזישען קאנפליקט.

די יאפאנישע רעגירונג איז איבערצייגט, אז דער קאנפליקט קאן אויך בעזייטיגט ווערען אהן אנטייל פון אמעריקא און דער פעלקער-ליגע. יעדע פרעמדע איינמישונג וועט נישט האבען קיין ערפאלג.

דער בעזוך פון ענגלישען אויסערן-מיניסטער אין פאריז

דער צווייטער פון לינקס — לארד רידינג, נעבן איהם זיין יונגע פרוי.

פעטיציע פון יודישע קהלות געגען דעם קאלענדאר-רעפארם

אויבער-ראבינער ד״ר הערץ איינגעלאדען צום פעלקער-ליגע-ראט

גענף, 12 (יט״א טעלעגראפיש) ס׳איז גע עפענט געווארען די פירטע קאנפערענץ פאר קאמוניקאציע און טראנזיט ביים פעלקער-בונד. וועגען דעם פראיעקט פון קאלענדאר-רעפארם ווי אויך וועגען דעם בלאנקא-טאג איז איינגעלאדען געווארען דער אויבער-ראביגער פון ענגלאנד ד״ר הערץ און א גאנצע רייה אנדערע יודישע פערזענליכקייטען, וועלכע ארבייטען אויס א פעטיציע צום פעלקער-בונד פון די יודישע קהלות און בעזונדערע קערפערשאפטען, נישט איינצופיהרען דעם בלאנקא-טאג.

אונזער ליבען קוזין גרשון קאזשמינסקי צוליב׳ן פריהצייטיגען טויט פון זיין אונפערגעסליכער און געטרייער פרוי

מלכה נ. ע.

דריקען מיר אויס אונזער טיפסטען מיטגעפיהל.

זייט פון גאט געטרייסט!

מאקס ראזענבערג און פרוי

Dr. A. S. TENENBAUM
Piotrkowka 109
Tel. 220-25
צוריקגעקומען

דעם טיפסטען בייבייד דריקען מיר אויס אונזער לאנגיעהריגען מיטגליד ה׳ **משה געדולד** צוליב׳ן פריהצייטיגען טויט פון זיין אונפערגעסליכער פרוי

שרה רבקה נ. ע.

גלייכצייטיג פאדערן מיר אויף אלע מיטגלידער צו קומען צו דער לויה, וועלכע קומט פאר היינט, דינסטאג, דעם 13-טען אקטאבער, 1 א זייגער בייטאג פון טרויער-הויז קילינסקיעגא 48, כדי אפצוגעבען דער פערשטארבענער דעם לעצטען כבוד.

די פערוואלטונג פון רעסטאראטארען און ביר-האלע-בעזיצער-פעראיין זאוואדזקא 4

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז דעם 12. אקטאבער 1931 געשטארבען

שרה רבקה געדולד נ. ע.

אין עלטער פון 42 יאהר.

די לויה קומט פאר היינט, דינסטאג, דעם 13-טען אקטאבער ד. י. 1 א זייגער בייטאג פון טרויער-הויז, קילינסקיעגא 48, וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער די טיפטרויערנדע

מאַן, זוהן, טעכטערל, מוטער, ברידער, שוועסטערן און פאמיליע.

6919

אויפפאדערונג!

דערמיט פאדער איך אויף די לאקאטארקע

פרוי **רייזעל גארפינקעל**, קילינסקיעגא 46,

אז אזוי ווי די דערמאהנטע פרוי איז מיר שולדיג 3.800 זל. איבער 3 יאהר דירה-געלד און דעם 15-טען אקטאבער 1931 קומט פאר די עקסמיסיע, גיב איך איהר 250 דאלאר און שענק איהר די פולע סומע דירה-געלד, אז זי זאל זיך גוטווילליג ארויסציהען, אין געגענפאל וועל איך נישט טראגען די פעראנטווארטליכקייט פאר די אדורכגעפיהרטע עקסמיסיע.

מיט אכטונג **שאול בענדער**

הויזבעזיצער פון קילינסקיעגא 46.

6929

שבועה דאורייתא.

מיטוואך, דעם 14-טען אקטאבער 1931, 10 א זייגער פריה וועט שווערען אין דער אלטשטעטישער שוהל

דוד לאסאצקי

הויז-בעזיצער פון קאמיענא 5

וועגען א סכסוך איבער א סומע פון 600 זל. לויט׳ן פסק-דין פון פרידענס-געריכט.

ב. פאזשוצקא, קאמיענא 5.

6927

8-טונג ביר-האלע-בעזיצער!

היינט, דינסטאג, דעם 13-טען אקטאבער 1931, פינקטליך 6 א זייגער אוועגד קומט פאר אין קליינהענדלער-פעראיין, אלטשטאדט 10

א דרינגענדע פערזאמלונג

וועגען די לעצטע סאניטארע פעראָרדנונגען און אנד. וויכטיגע אנגעלעגענהייטען.

אלע ביר-האלע-בעזיצער, מיטגלידער און נישט-מיטגלידער, ווערען געבעטען אין זייערע אייגענע אינטערעסען פינקטליך און מאסענווייז צו ערשיינען.

די צייטווייליגע פערוואלטונג.

1869

דייטשע אינדוסטריעלער ווילן אַן אינפלאַציע

גרויסער טומעל צוליב ד"ר שאַכטס רעדע וועגן דער דייטשער באַנק

בערלין, 12. (ספ. טעל.) דעם נעכטיגען צוזאַמענפאָהר פון די נאַציאָנאַליסטען אין האַרצבורג האָט דער געוו. פּרעזידענט פון דער דייטשער באַנק ד"ר שאַכט געהאַלטען אַ רעדע, וועלכע האָט שטאַרק געווירקט אין די בערלינער אָפיציעלע קרייזען.

ד"ר שאַכט האָט ערקלערט, אַז די פינאַנציעלע סיטואַציע פון דייטשלאַנד איז אין דער ווירקליכקייט אַ סך ערגער, ווי מען שטעלט פאַר דער עפענטליכקייט. די אויסלענדישע חובות זענען אויך העכער ווי די רעגירונג אַנערקענט. לויט דער פערזיכערונג פון ד"ר שאַכט איז די לאַגע פון דער דייטשער באַנק פשוט קאַטאַסטראָפאַל.

ד"ר שאַכטס רעדע האָט געמאַכט אַ געוואַלדיגען רושם.

שפּעטער האָט זיך פערשפּרייט אַ קלאַנג, אַז מען וועט אַרעסטירען דעם ד"ר שאַכט און איהם צוציהען צו פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר פערראַטען די ווירטשאַפטליכע סודות, וואָס ווערט אין דייטשלאַנד בעשטראָפט פונקט ווי פאַר מלוכה-פערראַט.

דערווייסענדיג זיך וועגען דער אויפרעגונג אין אין בערלין, איז ד"ר שאַכט אוועקגעפאָהרען קיין מעראַן.

אין אָוונד איז אין בערלין פערעפענטליכט געוואָרען אַ האַלב-אָפיציעלער קאָמוניקאַט אין וועל-כען עס ווערט אָפּגעוואונדעט ד"ר שאַכטס אויספיה-רונגען.

בערלין, 12. (ספ. טעל.) „פראַנקפורטער צייטונג" פערעפענטליכט פרטים וועגען די אונטער-קוליסען פּלענער פון דער דייטשער שווער-אינדו-סטריע. די אינדוסטריעלער האָבען זיך געווענדעט צום קאַנצלער בריגינג און איהם צוגעזאָגט צו שטיצען די נייע רעגירונג, אויב ער וועט מסכים זיין אַרויסצורופען אַ נייע אינפלאַציע אין דייטשלאַנד.

קאַנצלער ברינינג האָט דעם פּראָיעקט אָפּ-געוואָרפען.

כינעזישע סטודענטען פערברענען יאַפּאַנישע סחורות

לאָנדאָן, 12 (טו) אין אַ פּאָרשטאָט פון קאַנטאָן האָבען כינעזישע סטודענטען אַרויסגעשלעפּט די סחורה פון אַ יאַפּאַנישע געוועלב און די סחורה פערברענט אין דער גאַס. ווען די פּאָליציי האָט אַרעסטירט די אָנפאַלער, האָט דער המון געפּרובט די אַרעסטירטע צו בעפרייען. די פּאָליציי האָט בענוצט געוועהר. עס זענען פערהאַן 12 טויטע און 20 פערוואונדעטע.

העכסטער געריכט בעטראַכט די וואַהלען אין לעמבערג

וואַרשאַ, 12 (טעלעפאָניש). דאָס העכסטע געריכט האָט היינט בעטראַכט די סיים-וואַהלען אין לעמבערג. צוליב דעם, וואָס עס האָבען אויסגעפעהלט מאַטעריאַלען, איז דער ענין אָפּגעלעגט געוואָרען.

—=:0:=—

בריאַן געפאָהרען קיין גענף

פּאַריז, 12 (טו) אין צוזאַמענהאַנג דער-מיט וואָס עס האָט זיך פערשאַרפט דער כינעזיש-יאַפּאַנישער קאָנפליקט, האָט בריאַן בעשלאָסען זיך צו בעטייליגען אין דער אויסערגעוועהנליכער סעסיע פון פעלקער-בונד-ראַט. בריאַן פאָהרט מאָנ-טאָג קיין גענף.

אויטאָגענישע שווייסונגען
מעטאַל-בעאַרבייטונגען
שלאָסעריי-אַרבייטען
מאַשינען-טיילען
פיהרט אויס ביליג
J. REDER, Łódź
קאָנסטאַנטינער 11/13
(רוג זאַכאָדניאַ)

גרויסער פילם-שלאַגער
די לעצטע 2 טעג!
„איבערלעבנישן פון איין נאַכט"
MARCELA ALBANI, IGO SYM i ANGELO FERRARI
אין די הויפּטראָלן:
וואונדערשעהנע אויסשטאַטונג. געניאַלע שפּיל פון די אַרטיסטען. אויסער'ן פּראָגראַם: קאָמעדיע אין 2 אַקטען.
אויפ'ן ערשטען סעאַנס זענען אַלע פּלעצער צו 50 גראָשען. אָרקעסטער אונטער דער לייטונג פון ה' ר. קאַנטאָר.

קינאָ-טעאַטער
RAKIETA
שענקעוויטשאַ 40 טעל. 141-22
אָנהויב אין געוועהנליכע טעג 4 אַ זייגער נאָכמ.

אַכטונג, צייטונגס-פערקויפער!
די פערוואַלטונג מאַכט בעקאַנט אַלע איהרע מיטגלידער פאָלגענדעס: 1) אז זייצונגען פון דער פערוואַלטונג קומען פאַר אַלע שבת צו נאַכטס פון 7 ביז 9 אָוונד; 2) צום איינקאַסירען די בייטרא-גען איז געוואָרען בעפולמעכטיגט דער פערוואַל-טונגס מיטגליד עקיבא גאָלדבלום; 3) מיר בעטען די חברים מיטגלידער, אַז זיי זאָלען צאָהלען רע-געל די בייטראַגע.
מיט אַכטונג די פערוואַלטונג.

„נותני-לחם"
לאָדז, סאַלבאַ 14.
דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, אַז ווער עס וויל קריגען אין אונזער קיך מיטאָגען, אויך אַהיימצונעהמען, דאַרף זיך רעגיסטרירען אין פער-איינס-לאָקאַל, יעדען טאָג פון 7-9 אָוונד.
די פערוואַלטונג.
אינקאַסאַנטען-קאַס קענען זיך מעלדען

Lekarz-Dentysta
StGELBERG
Zawadzka 14, tel. 108 33
צוריקגעקעהרט.
נעהמט אָן פון 10-2 און פון 4-7 אָוונד.

אָנ'אַרט צו שלאָפען
פאַר 2 אַנשטענדיגע יונ-געלייט, אין אָפּצוגעבען.
צו ערפאָהרען
פּיעטריקאָווער 33,
אין 2-טען הויף, פּאַרטער.

Dr. med.
Kaltrecht
ספּעצ. ארצט פאַר הויט און געשלעכטס-קראַנקה.,
נעהמט אָן פון 8—11 פריה, פון 1—3 נאָכמיטאָג און פון 6 ביז 9 אָוונד.
זונטאָג פון 9 ביז 12 בייטאָג.
פּיעטריקאָווער 10
טעל. 245-21.
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע פּרייזען.

אייך
יעדען קוואַנטום
צו ביליגע פּרייזען
ליפערט
Południowa 22
טעל. 191-26 און 190 48

„SANATO"
כירורגיש-וועכנעריז-אַנשטאַלט
אַגראַדאָוואַ 10, טעל. 213-57
1-טע און 2-טע קלאַס
גינעקאָלאָגיש-וועכנעריז-אַבטיילונג
ד"ר מעד. ש. איגער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד רייטלער-קוריאַנסקאַ ד"ר מעד. וו. אייכנער
פּרייז פון אַ געבורט
אין 2-טען קלאַס צוזאַמען מיט פערהיטונגס-מיטלען
200 זל.
אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פּאַלאַסאָוו
כירורגישע אַבטיילונג פון ד"ר מעד. מ. קאַנטאָר
עמפּפאַנגס-שעה'ן פון 1 ביז 2 נאָכמיטאָג.
אויגען-אַבטיילונג פון ד"ר מעד. י. קראַוש
עמפּפאַנגס-שעה'ן פון 11 ביז 12 נאָכמיטאָג.

שייטלען
מיט פּאַריזער שרינדען
ווי אויך פערטיגע שייטלען.
ווערען ערשטקלאַסיג און רעעל אויסגעאַרבייט
צו ביליגע פּרייזען
ביי קערש, סקווערצאָוואַ 15
לינקע אָפיצינע, 1-טער שטאָק.

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40
נעמט אָן פון 8-11 און פון 6-9 אָוו.
זונטאָג און יום-טוב פון 9-1 פאַרמ.
בעזונדערער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr. Różaner
ספּעציאַליסט פון הויט און ווענערישע קראַנק-הייטען, מענער-שוואַכע און קינדערלאָזיגקייט
נאַרוטאָוויטשאַ 9, טעלעפאָן 128-98
נעמט אָן פון 8-10; 4-8 אָוונד.
זונטאָג פון 9 ביז 10 פריה.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
רענטגען-איבסטיטוט און ערצליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגערזשער 17, טעל. 116-33
ד"ר גאָלדשטיין-פּאַלאַק אויגען-קראַנקה. פון 1-2
ד"ר ווייינבערג אינערע, הערץ און לונגען פון 1-2 און פון 6-7
ד"ר יוסטמאַן נערווען-קראַנקה. פון 12-2
ד"ר סטופּעל רענטגען פון 12-2 און 4-6
ד"ר פּאַפּיערני פרויען- און געבורטס-הילף פון 1-11½
ד"ר מאַנטאַר כירורגישע קראַנקה, פון 5-6
ד"ר ראַקאָווסקי נאָז, האַלז און אויערען-קר. פון 10-11, 2-3 און פון 6-7
ד"ר ראָזענצווייג קינדער-קראַנקהייטען פון 11-12 און פון 4-5
ד"ר רוזשאַנער הויט- און געשלעכטס-קר. פון 1-2
נ. ראָזעס צאָהן-ארצט פון 9-1
א. גראָדזענסקי צאָהן-ארצט פון 3-7
צאָהן-טעכניקער, בעלייכטונג, קוואַרצן, מאַסאַזשן א.א.וו. ביי דער לעטשניצע און געעפענט געוואָרען אַ רענטגען-אינסטיטוט. — היילונג פון הויט-קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגען-שטראַלען, פאַר בעשטראַלונג און דורכלייכטונג, קוואַרץ-לאָמפּען, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע
אַלע מעגליכע אַנאַליזען.
אימפּונגען נעגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין).
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
וויזיטען אין שטאָט.

ערטערן,
וואָס ווילען זיין צופרידען זאָלען איינשרייבען זייערע קינדער אין דעם בעוואוסטען חדר
„תורת חיים", זאַוואַדזקאַ 29
לינקע אָפיצינע. ס'ווערען אָנגענומען אָנפאַנגער פון 4 יאָהר אָן, אויך ווערען די קינדער געבראַכט און אַ היים געפיהרט דורך אַ ספּעציעלען מענש. עס ווערען אויך אָנגענומען קינדער וואָס לערנען אין פאָלקסשולען צו מעסיגע פּרייזען אונטער דער לייטונג פון ישראל שוואַרצאַך, זאַוואַדזקאַ 29

Dr. MAZUR
צוריקגעקעהרט

Dr. Med
M.Wajnberg
ספּעציאַל אַרצט פאַר נערווען-קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט.
ZEROMSKIEGO 25 (פאָנסקאַ)
טעל. 172-20
נעהמט אָן נאָכמיטאָג. פון 5 ביז 7

Dr. med. REICHER
פּאָלודניאָוואַ 28, טעל. 20193
ספּעציאַל-אַרצט פאַר מענער-שוואַכע-בעהאַנדלונג
נעהמט אָן פון 8—11 פריה און פון 5—8 אָוונד.
זונטאָג און יום-טובים פון 9—1 בייטאָג.

Dr. med. J. LUBICZ
כירורג-אָרטאָפּעד
פּאָלודניאָוואַ 9, טעל. 183-17
צוריקגעקעהרט
קראַנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פּלייצעס און גלידער
אייגענע פּראַצאָווניע פון ווסטליכע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען ווי: הקלעדקעס אויף פּלאַטפוסן, קינסטליכע הענט און פיס, גאָרסעטען א. ז. וו.
נעמט אָן פון 2.30 ביז 4 30 נאָכמיטאָג.

Dr. med. G. GERSZTAJN
ספּעציאַל-אַרצט פאַר אויגען-קראַנקהייט
צוריקגעקעהרט
טראַגוטאַ 12, טעל. 175-10.
נעהמט אָן פון 11-1 און פון 7-8 אָוו.
1764

Dr. med.
Szymon Grinbeg
קינדער און אינערליכע קראַנקהייטען
POŁUDNIOWA 20, tel. 168-38
נעהמט אָן טעגליך פון 12-1 און פון 4-6 אָוונד

ווערקשטעל
פון שירמס
און שפּאַציר-שטעקענס
ס. פייגענבוים
לאָדז, נאַרוטאָוויטשאַ 19
עמפּפעהלט אין אַ רייכען אויסוואַהל פון קאָלירטע דאַמען- און מענער-שירמס און שטעקענס
צו קאָנקורענץ-פּרייזען
נעמט אָן אַלערליי רעפּעראַטורן פון שירמס און שטעקענס

וויכטיג פאַר לאָדז און פּראָווינץ!
מצבות פון 30 זל. אָן ביז צו די טייערסטע גראַ-ניט דענקמאָלען פיהר איך אויס ביליג און סאָליד, אויף וואונש בעזוך איך די ג. קונדשאַפט אויך אויף דער פּראָווינץ. קומט און איבערצייגט אייך!
מיט אַכטונג פירמע "Granit"
לאָדז, פּאָמאַרסקאַ 39.

Dr. med. H. GUTSZTADT
ספּעציאַל-אַרצט פאַר אַקושעריע און פרויען-קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
ZACHODNIA 62 (Śródmiejska 14)
telefon 129-52.
נעמט אָן פון 9-10 פריה און פון 5-7 אָוונד.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צוריקגעקעהרט
צעגעלניאַנאַ 4, טעל. 216-90
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, אַלע אַרט אַנאַליזען, עלקטראָטעראַפּיע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 8-2 און פון 5-9 אָוונד.
בעזונדער וואַרטע-צימער פאַר פרויען.

Dr. med. N. ROZEN
צאָהן-כירורג צאָהן, קיפער, הויאַנסלעס, גימען- און צונג-קראַנקהייטען
רענטגענאָדיאַגנאָסטיק.
Andrzeja 7, tel. 216-57
פון 3-7 נאָכמ.

DR. MED.
M. KANTOR
6-go Sierpnia 1
telefon 112-22
כירורג
צוריקגעקעהרט

אמעריקאנער נאטע צו דער פעלקער-ליגע
צו מאכן א סוף צום כינעזיש-יאפאנישן קאנפליקט

וואשינגטאן, 12 (טו) דער מלוכה-סעקרעטאר סטימסאן האט צוגעשיקט צום גענעראל-סעקרעטאר פון דער פעלקער-ליגע א דעפעשע, אין וועלכער ער ווערט אויפגעפאדערט אויסצואיבען זיין גאנצען איינפלוס בנוגע דעם קאנפליקט אין מאנדזשוריען.

ניו-יארק, 12 (טו) דער מלוכה-דעפארטאמענט שיקט צו דער פעלקער-ליגע א נאטע, אין וועלכע די אמעריקאנער רעגירונג פאדערט אויף די פעלקער-ליגע איבערצונעהמען די אנפיהרונג אויף צו ליקווידירן דעם קאנפליקט אין מאנדזשוריען.

אמעריקא האט א גרויסען אינטערעס
צום גורל פון די יודען

בוקארעשט (ט"א) דער מיטגליד פון אמעריקאנער קאנגרעס און איינער פון די פיהרענדע יודישע פערזענליכקייטען אין דער דעמאקראטישער פארטיי ד"ר ווילּיאם סיראוויטש, וועלכער האט זיך בעטייליגט אין דער בוקארעשטער סעסיע פון דעם צווישען-פארלאמענטארישער אוניע, איז איינגעלאדען געווארען קיין סאוויעט-רוסלאנד צו שטודירען די דארטיגע סאציאלע און פאליטישע לאגע.

פאר'ן אפפאהרן קיין מאסקווע האט דעפ. סיראוויטש אין א געשפרעך מיט'ן בוקארעשטער יט"א-פארשטעהער צוו. אנד. ערקלערט פאלגענדעס: די אמעריקאנער עפענטליכע מיינונג פערפאלגט מיט גרויס אינטערעס די לאגע פון דער יודישער בעפעלקערונג אויף דער גאנצער וועלט. אין קיין לאנד איז דער געפיהל פון סאלידאריטעט נישט אזוי טיף איינגעווארצעלט אין די מאסען, ווי אין אמעריקע.

סער דזשאן טשענסעלאר
וועגען דער טעטיגקייט פון ארטאדאקסישען יודענטום אין א"י

לאנדאן, (יט"א) ווי י.ט.א. ווערט געוואויר, האט דער געוו. הויך קאמיסאר פון ארץ-ישראל סער דזשאן טשענסעלאר אויפגענומען דעם סעקרעטאר פון דער פאליטישער עקזעקוטיווע פון דער אלוועלטליכער ארגאניזאציע „אגודת ישראל" ה' גודמאן און מיט איהם געהאט א לענגערען געשפרעך.

ה' גודמאן האט געדאנקט סער דזשאן טשענסעלאר אין נאמען פון ארטאדאקסישען יודענטום אויף דער גאנצער וועלט פאר דער סימפאטיע, מיט וועלכער די פראבלעמען פון דער ארטאדאקסיע זענען בעהאנדעלט געווארען אין ארץ ישראל בעת דער אמטירונגס-צייט פון סער טשענסעלאר.

סער טשענסעלאר האט אויסגעדריקט זיין ווארימסטע סימפאטיע פאר די יודישע לייסטונגען אין א"י און ספעציעל פאר דער טעטיגקייט פון דער ארטאדאקסיע.

טשענסטאכאווער געריכט פער-משפט אויף צוועלף יאהר תפיסה
און דאס אפעלאציע-געריכט אין ווארשא בעפרייט

ווארשא, 12 (טעלעפאניש). אין אפעלאציע-געריכט איז היינט בעטראכט געווארען די אפעלאציע אויפ'ן אורטייל פון טשענסטאכאווער געריכט געגען זיגמונד קאטשיק און מיעטשיסלאוו טשעפלינסקי, וועלכע זענען פערמשפט געווארען צו 12 יאהר שווערע תפיסה דערפאר, וואס זיי זענען בעשולדיגט געווארען אין בעטייליגען זיך אינ'ם מארד, וואס איז בשעתו אויסגעפיהרט געווארען אין דער דארטיגער קראנקען-קאסע. יאן קאטשעווסקי האט דאן דערשאסען דעם קאמיסאר, א קרייז-אינספעקטאר און אן ארבייטער. שפעטער האט ער זיך אליין אויך דערשאסען.

דאס אפעלאציע-געריכט האט אבער צוליב מאנגעל אין בעווייזען, ביידע בעשולדיגטע בעפרייט.

אנטיסעמיטיזם אין דייטשען ראיאן אויף אוקראינע

מאסקווע (יט"א) אין די נאהענטסטע טעג וועט אין פרידריך-ענגעלס ראיאן אויף אוקראינע פארקומען אן עפענטליכער מוסטער-פראצעס איבער אנטיסעמיטען, וואס האבען פערפאלגט יודישע קאלכאזניקעס פון דארף מאנוויס און פון קאלכאז „נייע וועלט" פון זעלבען ראיאן.

מיט דעם גיפט פון אנטיסעמיטיזם איז, ווי עס שרייבט די ארטיגע צייטונג, אנגעשטעקט דער גאנצער ראיאן.

אבשטעלענדיג זיך אויף דעם דאזיגען און אנדערע עהנליכע פאקטען, זאגט די „פראוודא", אז דאס איז א רעזולטאט פון גרויס-רוסישען שאוויניזם און שוואכער אויפקלערונגס-ארבייט. דער פרידריך-ענגעלס-ראיאן איז אויף העכער 4[5 בעזעצט מיט א דייטשער בעפעלקערונג דאך בעשטעהט דער גאנצער אדמיניסטראטיווער און פארטייאישער אפאראט כמעט דורכאויס פון רוסישע. די פאליטישע אויפקלערונגס ארבייט און קולטור-ארבייט ווערט געפיהרט אויף רוסיש, וואס איז נישט פערשטענדליך פאר דער ארטיגער בעפעלקערונג און דעריבער, הייסט עס, איז זי אזוי אבגעשטאנען, אז זי איז אזש דערגאנגען צום אפענעם אנטיסעמיטיזם.

פאדערענדיג א שווערען שטראף פאר די אנטיסעמיטין אין פרידריך-ענגעלס ראיאן, פאדערט די „פראוודא" גלייכצייטיג עס זאל פערשטארקט ווערען דער קאמף געגען גרויס-רוסישען שאוויניזם, וואס פערקריפעלט די נאציאנאלע פאליטיק פון דער ראטען-מאכט.

באנקראט פון א פראנצויזישער באנק

פאריז, 12 (ספ. טעל.) היינט האבען פראנצויזישע בלעטער געברענגט ידיעות וועגען א נייעם גרויסען באנקראט פון דער גענעראל-באנק פאר מיטעל- און מערב-פראנקרייך.

א באהן-קאטאסטראפע הינטער ווילנע

(2) נעכטען אין אווענד איז הינטער דער סטאציע ביאלא, לעם זדונסקא-וואלא פארגעקומען א באהן קאטאסטראפע: עס האבען זיך צוזאמענגעשטויסען צוויי משא-צוגען.

דאר רעזולטאט איז געוועזן, אז דריי קויהלען-וואגאנען זענען צושמעטערט געווארען, און ס'איז אויך קאליע געווארען איין לאקאמאטיוו.

קיין קרבנות אין מענשען איז נישט געווען.

אין משך פון דריי שעה איז די באהן-ליניע אפגערייניגט געווארען.

בוליגאנעס פון דער „אייזערנער גווארדיע"
בעפאלען דעם פארזיצער פון בעלגישען סענאט

בוקארעשט (יט"א) דער 78-יעהריגער פרעזידענט פון בעלגישען סענאט העגרי לא פאנטען, דער פיהרער פון דער בעלגישער דעלעגאציע צו דער סעסיע פון דער צווישען-פארלאמענטארישער אוניע, איז אויף דער גאס אין בוקארעשט בעפאלען געווארען דורך 3 מיטגלידער פון דער „אייזערנער גווארדיע", וועלכע האבען איהם בלוטיג צושלאגען.

דער דאזיגער כוליגאנישער אנפאל האט ארויסגערופען א שטארקע אויפרעגונג צווישען די מיטגלידער פון דער אוניע. די רומענישע סאציאליסטען האבען צונויפגערופען א ספעציעלע פראטעסט-פערזאמלונג.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם אטענטאט זענען ארעסטירט געווארען 5 מיטגלידער פון דער „אייזערנער גווארדיע".

דימיסיע פון דער בולגארישער רעגירונג

סאפיע, 12. (טו) דער מיניסטער פרעזידענט מאלינאוו האט איבערגעגעבען דעם קעניג די דימיסיע פון קאבינעט. דער קעניג האט אנגענומען די דימיסיע.

דער קעניג האט איבערגעגעבען דעם ביזאיצטיגען אינערן-מיניסטער מושאנאף די מיסיע צו שאפען די נייע רעגירונג, אויפ'ן יסוד פון דער אלטער קאאליציע.

די טעטיגקייט פון צענטראלען פערלאג
פאר נאצ. מינדערהייט אין רוסלאנד ליקווידירט

מאסקווע (יט"א) דער צענטראלער ביכער-פערלאג, וואס האט בעזארגט מיט לעהר-ביכער, פאליטישע, קינסטלערישע און פעריאדישע ליטעראטור די נאציאנאלע מינדערהייטען פון סאוויעטען-פערבאנד, ווערט די טעג ליקווידירט. די ביכער-דרוקערייי פון די 57 נאציאנאליטעטען, וואס זענען בעזארגט געווארען מיט ליטעראטור פון צענטער-פערלאג געהט איבער צו די געהעריגע נאציאנאלע פערלאגען אין די נאציאנאלע רעפובליקען און אויטאנאמע געגענדען. די נאציאנאלע סעקציעס פון יענע פעלקער, וואס האבען נישט קיין אייגענע טעריטאריע אין סאוויעטען-פערבאנד, ווי די פוילישע, יודישע, ציגיינערישע און א רייה אנדערע קליינע פעלקער — געהען אריבער אלס בעזונדערע סעקציעס צו די געהעריגע אפטיילונגען פון צענטראלען מלוכה-פערלאג.

יודישע סעקציעס זענען אין צענטער-פערלאג געווען דריי: אין מאסקווע, כארקאוו און מינסק, די פראדוקציע פון די דריי סעקציעס איז געווען גאנץ בעדייטענד. אזוי צ. ב. האט די מינסקער יודישע סעקציע ארויסגעגעבען אין 1929 י. 150 דרוק-בויגען, און אויפ'ן קומענדיגען יאהר איז אנגעמערקט 2.000 דרוק-בויגען; כארקאווער אפטיילונג האט אין יאהר 1928 ארויסגעלאזען קארגע 200 דרוק-בויגען, און דער פלאן פון קומענדיגען יאהר איז 4.000 דרוק-בויגען, מאסקווער סעקציע האט אין יאהר 1928 ארויסגעגעבען קארגע 200 דרוק-בויגען און אויף 1932 איז אנגעמערקט 1.000 דרוק-בויגען.

דער דורכשניטליכער טיראזש פון א יודיש-קינסטלעריש ווערק איז מיט 2—3 יאהר צוריק געווען 2000 עקזעמפלארען, דעם לעצטען יאהר פון 4 ביז 5 טויזענד עקז. פאליטישע און לאנדווירטשאפטליכע ביכלעך — דאס רוב בראשורען — האבען דערגרייכט א טיראזש פון 10—12 טויזענד עקז. און לעהר-ביכער פון 25 ביז 53 טויזענד עקזעמפלארען.

היינט און פאלג. טעג!

שעהנער און פרעכטיגער קלאנג-פילם-מייסטערווערק, פול מיט רייץ פון די ווייטע לענדער לויט דער רעזשי פון William Wyler א.ג.

„שטורם"

דראמע פון ליידענשאפטען און תאוה. טראגישע ליבע פון צוויי חברים צו איין פרוי. די שעהנסטע קרעאציע פון דער מעקסיקאנקע LUPE VELEZ

אין די איבריגע ראלן: William Boyd.

אויסער'ן פראגראם: „FOX" קלאנג-צוגאבע ווי אויך לאנד-אקטואליטעטען.

נעכסטער פראגראם:

„אונזער איז די נאכט"

אנהויב אין געוו. טעג 4.30 נאכמיטאג, שבת און זונטאג — 12.30 בייטאג

פאפולערע פרייזע!

האללא! קלינג 240-80

KURJER KRAWIECKI

„GELASSENA"

Sienkiewicza 40, tel. 240-80

נעהמט-אן יעדע ארט גארדע־ראבע צום פרעסען, רייניגען, וואשען און פארבען. נעהמט-אן און שיקט אפ שהיים די ארבייט מיט אייגענע שיק-יונגלעך.

רעיעלע בעהאנדלונג! סאלידע אויספיהרונג!

מאשין-לעכער

ווערן אנגענומען אויסצונייען ביי ג. נארדמאן, שרודמיעסקא 8

דעם גרעסטן אויסוואהל

אונגעוועהנליכע רעדוקציע פון אלע פרייזען

אין דער איינציגער קאנקורענץ-פערפומעריע

פון דער פירמע

י. דרוקער, זאוואדזקא 5

טעלעפאן: 175-92

וואס בעזיצט דעם רייכסטען אויסוואהל פון די נייעסטע פאריזער

פערפומען,

ווי אויך די פיינסטע ערשטקלאסיגע פודערן, טואלעט-זייפען אז"וו

Perfumerja J. DRUKIER

Zawadzka 5, tel. 175-92.

בעמערקונג: סענגראסיסטען בעקומען ספעציעלע ראבאט.

לאדזער יודישער קאמעראל-טעאטער

ארטע 1-טער מאי 2. דירעקציע: דור צעלמייסטער

לאדזער טעאטער-עולם! אזעלכעס האט איהר נאך נישט געזעהען! סענסאציע אויף סענסאציע!

מיט דער גרויסער קינסטלערין בערטא זאסלאווסקא, י. שיגארין, א. וואלפשטאט

היינט, דינסטאג, דעם 13-טען, 9 אווענד

פאפולערע פארשטעלונג ביז 2 זלאטעס ערשטע רייה

דער גרויסער סענסאציאנעלער שלאגער פון יודישען לעבען מיט געזאנג און טענץ

א הארץ, וואס בענקט

אין דער פיעסע נעהמען אנטייל (לויט א.ב.) פרויען: אמזעל געניא, גירל זיסעלע, זאסלאווסקא בערטא, לוריע פרידע. מענער: ד. אריעל, ד. בראקאוש, א. וואלפשטאט, א.טופמאן, י. האניגבוים, י. שיגארין, ש.לודנער, אויך דאס 8-יאהריגע וואונדער-קינד לאלא אמזעל.

רעזשי: ב. זאסלאווסקא. ביהנע-דירעקטאר: י. שיגארין. סופלער: ש. לודנער

בילעטען צו בעקומען פון 11—2 און פון 6 אין קאסע פון קאמעראל-טעאטער.

אכטונג! ווער עס האט שוואכע נערוועו, זאל אויף די פיעסע נישט קומען.

לאדז
13 אקטאבער 1931

„נייער פאלקסבלאט“

לאדז,
13 אקטאבער 1931

די קליינע
פונקט ווי די גרויסע

אנהויבענדיג פון די גרויסע און ענדיגענדיג מיט די קליינע, האבען זיך אלע אויסגעלערנט די „תורה“ פון אונטערדריקונג. און ווי די פראקטיק בעווייזט, מאכען דאס די קליינע לחלוטין נישט ערגער, ווי די גרויסע. א ביישפיל האבען מיר פון אונזער שכנותדיגען לעטלאנד און איהרע רעפרעסיעס לגבי דער פוילישער בעפעלקערונג. אין מיניאטור האבען מיר דא א בילד, פון דעם אלעם. וואס ווערט אין א גרעסערען און אין א מעהר פיהלבארען מאסשטאב אפגעטון ביי איהרע שכנים. און אז די שכנים זענען פאר לעטלאנד גוטע לעהרער — אין דעם איז גאר קיין ספק נישטא.

עס איז באמת אינטערעסאנט אויסצורעכענען דעם לאנגען צעטעל פון חטאים וועלכע די לעטישע רעגירונג זאל האבען בעגאנגען לגבי דער פוילישער מינדערהייט. מחמת אין דעם דאזיגען סך־הכל געפינען מיר א גענוי אפשפיגלונג פון דעם מצב פון דער יודישער בעפעלקערונג, ווי אויך פון אנדערע מינדערהייטען אין געוויסע לענדער.

אלזא, דער לעטישער מיניסטער זעמגאליס זאל האבען געגעבען א פאזיטיווע אפשאצונג וועגען דער דייטשער, רוסישער און יודישער מינדערהייט, און א נעגאטיווע וועגען דער פוילישער מינדערהייט: די פוילישע פראפעסיאנעלע אינטעליגענץ ווערט געצוואונגען צו פערלאזען דאס לאנד און זוכען אנדערשוואו פרנסה; די פוילישע גימנאזיעס אין רעזשיצע און דווינסק פראדוצירט א היפשע צאהל אינטעליגענץ, וועלכע וואנדערט אויס קיין פוילען, מחמת זי געפינט נישט קיין בעשעפטיגונג אויפ'ן ארט; דער ערשטער שריט פון דער לעטישער רעגירונג איז געווען צו דערווייטערען די פוילישע אייזענבאהנער דווינסק—ריגע; דאס פוילישע שול־וועזען אין לעטלאנד ווערט גערודפט און די בעסערע לעהרער ווערען בעזייטיגט; די פאלקס־ציילונג אין לעטלאנד אין יאהר 1921 איז דורכגעפיהרט געווארען טענדענציעז און פיל פאליאקען האט מען פערשריבען אלס ווייסרוסען אדער לעטען; אין 1924־טען יאהר האט מען אין לעטלאנד דורכגעפיהרט א גאנצע רייה ארעסטען פון אנגעזעהענע פוילישע טוער; די לעטישע רעגירונג האט טעראריזירט די פוילישע בעפעלקערונג בעת דער וואהל־קאמפאניע א. אז. וו.

דער דאזיגער צעטעל חטאים קלעקט, מיר זעהען ווייט פון דעם גענאנק, צו האבען א נחמה אין דעם, וואס אנדערע ווערען אונטערדריקט. מחמת דערפון ווערט אונז נישט לייכטער, עס ווילט זיך אבער די אלע „פערשיידיגער“ פון די רעכטע פון די מינדערהייטען פרעגען: פארוואס זענען די זעלבע מיטלען כשר ביי זיך און פארוואס זענען זיי טריפה ווען זיי ווערען אנגעווענדעט דורך א צווייטען?

וויפיל טויזענדער יודישע יונגעלייט מוזען פערלאזען דאס לאנד צוליב דעם, וואס זיי קענען נישט אנקומען אין די אוניווערזיטעטען און אנדערע הויך שולען? צי האט די יודישע אינטעליגענץ ביי אונז צו וועלכע עס איז פרנסה־מקורים, וועלכע זענען פאר איהר צוגעפאסט? צי מוזען דען נישט יודישע יונגעלייט, אינזשיניערען און טעכניקער זוכען זייער שטיקעל ברויט אפטמאל אפילו אין די בעלגישע און פראנצויזישע קאלאניעס נאר צוליב דעם, וואס אין דעם אייגענעם לאנד פון וועלכען זיי זענען בירגער, זענען זיי פערמשפט צו א ווירטשאפטליכען אונטערגאנג? צי האט ביז היינטיגען טאג כאטש איין העברעאישע אדער יודישע שול בעקומען מלוכה־רעכט? צי האבען מיר א סך יודישע בעאמטע אויף דער אייזענבאהן און פאסט?

נאך פיל אזעלכע שאלות האט מען געקענט פרעגען די יעניגע פרעסע־ארגאנען וועלכע האבען דערפיהלט דעם טעם, פון רדיפות, ווען די רדיפות זענען נוגע זייערע אייגענע ברידער.

מ'קען אבער האבען דעם מוט זיך אנטקעגענצושטעלען רדיפות דאן, ווען מ'איז אליין פריי פון יעדע זינד; ווען אבער דאס אייגענע געוויסען איז נישט אינגאנצען ריין ווערט די וועלט נישט גלויבען אין דער אויפריכטיגקייט פון די כל־ערליי פראטעסטען.

מ'מוז פריהער זעהען, אז ביי זיך אין דער היים זאל אלץ זיין אין ארדנונג. דאן וועלען אויך די פראטעסטען האבען אנ'אנדער קראפט און געבען א שטארקערען אפקלאנג.

א. ס.

אנטגעגען דער פינסטערער רעאקציע
געהט דייטשלאנד מיט ריזען־שריט פאראויס

דער נייער קאבינעט פון ברינינג'ען בעדייט א ווענדונג אויף רעכטס. פון פריהערדיגען קאבינעט זענען אוועק: קורציוס, דער אנהענגער פון דער ביז־איצטיגער דייטשער אויסערן־פאליטיק. אין זיין פארטיי, דער דייטשער פאלקס־פארטיי איז ער געווארען איזאלירט און די פארטיי גופא געהט אין איין רייה פון דער עקסטרעמער רעאקציע מיט היטלער'ן און הוגענבערג'ן, ווייטער זענען אוועק פון קאבינעט די מיטגלידער פון קאטאלישען צענטרום ווירט און געראַרד, וועלכע זענען ווי ס'איז געווען אויפריכטיגע רעפובליקאנער.

נייע מיניסטאר'ען זענען אין דער רעגירונג די רעכטע ווארמבאלד אויפ'ן וויכטיגען אמט פון ווירטשאפטס־מיניסטער און יאעל — יוסטיץ.

נישט בעזעצט זענען געווארען די פארטפעלען פון אינערן־ און אויסערן־ ענינים. די לעצטע האט גענומען ברינינג גופא, מען האט דאך ווירקליך נישט געקאנט תיכף נאכ'ן וויזיט פון די פראנצויזישע מיניסטאר'ען בעזעצען די אמטען פון די דערמאנטע מיניסטעריומס מיט רעכטע עלעמענטען. מיניסטער פון רייכסוועהר איז געווארען גרענער. מען האט אייגענטליך, די טעקע געוואלט געבען דעם עקסט־רעכטען געסלער, אבער די סאציאליסטען האבען דערצו נישט דערלאזט.

דער נייער קאבינעט איז אנ'איבערגאנגס־קאבינעט. די רעכטע, צו וועלכע עס געהערען א חוץ די פארטייען פון היטלער'ן און הוגענבערגען, אויך די פאלקס־פארטיי פון רינגעלרייען האט געוואלט שאפען א ריין רעכטע רעגירונג. אין דער ריכטונג איז אויסגעאיבט געווארען א שטארקער דרוק אויף הינדענבורג'ן, וועלכער האט אין א געוויסער מאס נאכגעגעבען און אנגענומען די דימיסיע פון ברינינג'ן, אבער אינגאנצען נאכקומען די אפעטיטען פון דער רעאקציע האט ער נישט געקאנט אויס מורא פאר דעם שלעכטען איינדרוק אין אויסלאנד, צוליב דעמזעלבען טעם זאל הינדענבורג האבען פערלאנגט בעת דער אודיענץ וועלכע ער האט געגעבען היטלער'ן, אז ביי די פאשיסטישע דעמאנסטראציעס אין הארצבורג זאל נישט איבערגעצויגען ווערען די סטרונע.

אויב דער רעאקציע איז נישט געלונגען צו שאפען אנ'אויסגעשפראכען שווארצען קאבינעט איז איהר דאך געלונגען צו פערשטארקען ביז גאר דעם איינפלוס פון די אזוי גערופענע ווירטשאפטליכע עלעמענטען, און וועגען דעם איז דער עיקר געגאנגען,. מען דארף וויסען, אז נאך קיינמאל אפשר זענען די קלאסען־געגענזאצען און די קלאסען קאנפליקטען נישט געווען אין דייטשלאנד אזוי אנגעשטרענגט ווי אין איצטיגען מאמענט. די אינדוסטריעלער ווילען צונישט מאכען די וויכטיגסטע ערוברונגען פון די ארבייטער אין דער ערשטער רייה אויפ'ן געביט פון די סאציאלע פערזיכערונגען, דער לאזונג איז: נידער מיט די פראפעסיאנעלע פעראיינען. אונטער דעם נייטראלען שילד פון דער נייער רעגירונג ליגט בעהאלטען א בולט רעאקציאנערער אינהאלט. דער נייער קאבינעט איז אנ'אויסדרוק פון דער שפאנונג וואס הערשט אין דער דייטשער געזעלשאפט, און וואס ווייניגער ווערען די אויסזיכטען אז דער קאמף צווישען די פיינדליכע צדדים זאל קאנען אויסגעשפילט ווערען אויף דער ארענע פון פארלאמענט.

ווי גרויס עס איז איצט אין דייטשלאנד די השפעה פון דער עקסטרעמער רעאקציע בעווייזט צום בעסטען דער גראנדיעזער צוזאמענפאהר פון די היטלעראווצעס און נאציאנאליסטען פון הוגענבערגס חברה אין הארצבורג. עס האבען טיילגענומען די פיהרער פון שטאהלהעלם, פון דער שווערער אינדוסטריע, צוויי זיהן פון עקס־קייזער א.א.וו. די רעדעס וואס זענען דארט געהאלטען געווארען האבען געמאכט א גרויסען רושם סיי אין לאנד און סיי אין אויסלאנד. היטלער האט אפילו דעקלארירט די גרייטקייט צו דעקען די דייטשע פינאנציעלע פערפליכטונגען לגבי אויסלאנד און דאס איז א בעוויז, אז ער געהט מיט זיכערע שריט צו איבערנעהמען די מאכט, און ווירקליך, זאל זיך די נייע רעגירונג אויסגליטשען — דאן זענען איהרע יורשים היטלער און הוגענבערג — די דייטשע שווארצע מאה.

וואהלען א מאל און היינט
וואס מ'פאדערט איצט פון א קאנדידאט אין ענגלאנד

ענגלאנד איז אפיציעל אריינגעטראטען אין פעריאד פון דער וואהל־קאמפאניע און שוין זענען די ליידענשאפטען צוהיצט ביז גאר. די ארויסטריטען פון די ארבייטסלאזע שטעלען אונטער א גרויסען פראגעצייכען די מעגליכקייט, אז די וואהלען זאלען דורכגעהן אהן שווערע צוזאמענשטויסען און אפילו בלוטפערגיסונג... מען רעכענט נאר, אז נאך די וואהלען וועלען די געמיטער זיך גיך בערוהיגען און דאס לעבען וועט אריין אין נארמאלען גאנג.

אין צוזאמענהאנג מיט די איצטיגע וואהלען דערמאנט מען זיך וועגען שטורמישע מאמענטען אין די אמאליגע וואהל־קאמפאניעס. אזוי דערציילט דער וועטעראן פון דעם ענגלישען פארלאמענטאריזם דער 80־יעהריגער דעפוטאט הארן, ווי אזוי מען האט איהם אין יאהר 1906 צושלאגען בעת די וואהלען ביז בלוט. צומזיקט האט מען איהם, אבער אין צוויי טאג ארום האט מען איהם דאך אויסגעקליבען אלס דעפוטאט.

דעפ. טארן דערצעהלט מיט בעדויערען וועגען די גוטע אלטע צייטען ווען א קאנדידאט אין פארלאמענט האט קודם כל געמוזט האבען א שטארקע שטימע און נאך שטארקערע פויסטען, פון דעמאלט אן איז דאס פאליטישע לעבען און די פאדערונגען וואס ווערען געשטעלט א דעפוטאט, געווארען פיל מעהר קאמפליצירט...

אמאל, דערצעהלט דער אלטער דעפוטאט, איז די זאך געווען איינפאך. קיין שום בעזונדערע טאקטיק האט מען נישט בעדארפט האבען, די וועהלער האבען זיך געשלאגען וועגען זייער דעפוטאט אין בוכשטעבליכען זין פון ווארט. פיזישע קראפט האט געהאט א גרויסע בעדייטונג... קומענדיג אהיים, האט דער דעפוטאט געוועהנליך, געבראכט אויפ'ן פנים סמנים פון זיין אנטייל אין פאליטישען לעבען. אזוי איז עס געווען נאך אין אנהויב פון איצטיגען יאהר הונדערט, פון דעמאלט אן האט זיך דאס בילד גרינדליך געענדערט. די שרייטען געהען איצטער אין געשלעגען בלויז אין סאמע לעצטען טאג פון די וואהלען, אבער אין אנהויב פון דער וואהל־קאמפאניע בעמיהען זיך די געגנער צו דיסקוטירען ווי דזשענטעלמענער און זיי מיידע [אפילו אויס שארפע ווערטער.

היינט פאדערט זיך, פון קאנדידאט גאר עפעס אנדערש, אויף די מיטינגען שטעלט מען די קאנדידאטען אזעלכע קלוגע ליסטיגע און גיפטיגע פראגען, אז א קאנדידאט וועלכער האט נישט די גענויע ידיעות און עקאנאמישע פראגען, אין דער ארבייטער־בעוועגונג, אין סאציאלער געזעצגעבונג, טאר זיך גאר נישט דערוועגען ארויפצוגעהן אויף דער טריבונע, די פערזענליכקייט פון קאנדידאט האט א גרויסע ווירקונג, דאס, וואס הינטער איהם שטעהט די אדער יענע פארטיי, שפילט א צווייטראנגיגע ראלע, די ענגלענדער זענען ספארטסלייט: אויב א מענש איז זיי געפעלען, אויב ער האט געשיקט געענטפערט דעם געגנער, אויב ער גיט זיך גוט אנ'עצה מיט די צווישענרופען, דאן וועט די מאסע געהן מיט איהם. א חוץ די אמאליגע אייגענשאפטען ווי פיזישער כוח און געזונדע מוסקולען מוז היינט דער קאנדידאט נאך בעזיצען וויסען, גוטמוטיגקייט און גרעניצלאזען געדולד.

דער וועטעראן פון דעם ענגלישען פארלאמענט נישט קוקענדיג אויף זיין עלטער, שטעלט ווידער ארויס זיין קאנדידאטור פון דער ארבייטער־פארטיי.

אין סאוועט־רוסלאנד טרעט מען צו
צו דער איבערוואנדערונגס־קאמפאניע פון יאהר 1932

מאסקווע, (י.ט.א.) כדי צו בצווארענען דעם ערפאלג פון דער יודישער קאלאניזאציע אין יאהר 1932, וועט זיך די איבערוואנדערונגס־קאמפאניע היי־יאהר אנהויבען נישט אין אנהויב פריהלינג, נאר שוין די טעג. פון דער אלגעמיינער צאל איבערוואנדערער, וואס איז אנגעמערקט פאר דעם קומענדען יאהר, וועט דורכ'ן אוקראינישען „קאמזעט“ ווערבירט ווערען 5500 פאמיליעס אדער ארום 25 טויזענד נשמות.

פון די 5500 פאמיליעס וועלען טויזענד פאמיליעס בעזעצט ווערען אין קרים, 1500 פאמיליעס אין בירא בידזשאן און 2500 פאמיליעס אויף די דורכאויסיגע ערד־פאנדען פון די יודישע ראיאנען אויף אוקראינע.

די גרעסטע צאהל איבערוואנדערער איז היי־יאהר אנגעמערקט פאר אוקראינע, כדי אזוי ארום צו פערשטארקען און פערזיכערען די עקזיסטענץ פון די יודישע נאציאנאלע ראיאנען, וועלכע עס ווערט אין די מאסגעבענדע קרייזען צוגעגעבען א וויכטיגע פאליטישע בעדייטונג און וועלכע זענען צוליב דעם כסדר'דיגען אפפלוס פון די איבערוואנדערער, נאך אלץ נישט אינגאנצען בעזעצט.

לארד ראטשילד בעשולדיגט אמעריקא
אין ענגלישע פינאנץ־קריזיס

לאנדאן, (י.ט.א.) לארד דזשעמס ראטשילד, וועלכער אנגאזשירט זיך גאנץ זעלטען אין פאליטישע פראגען, האט געהאלטען א רעדע אויף א מיטינג פון די קאנסערוואטיסטען אין מאנטשעסטער, אין וועלכער ער האט ארומגערעדט די סיבות פון ענגלישען פינאנץ־קריזיס.

לארד ראטשילד האט ערקלערט, אז דער ענגלישער פינאנץ־קריזיס איז ארויסגערופען געווארען דורך דער גיריגקייט פון די פעראייניגטע שטאטען און פראנקרייך. נישט דער קאפיטאליזם און נישט דער סאציאליזם איז פעראנטווארטליך פאר דער איצטיגער ווירטשאפטליכער רעפרעסיע אויף דער וועלט, נאר די פינאנץ פאליטיק פון 2 מלוכות, וועלכע בעזיצען די גרעסטע גאלד־זאפאסען.

לארד ראטשילד האלט אבער, אז אמעריקע וועט מוזען אליין שניידען די פאסאלע פרוכטען, וועלכע זי האט געוואלט אויסמיידען דורך ארויסציהען די אויסטויש־מיטלען פון דער איבעריגער וועלט

נאציאנאל־סאציאליסטען בעגריסען היטלער'ן

ג / 1 זיין אוריענץ ביים פרעזידענט הינדענבורג.

די געביידע פון דייטשען רייכסטאג אין בערלין

צו דער ערעפנונג פון דער סעסיע

האנדווערקער און האנדעל

אויף דער וואך

ווידער א מאל וועגען קרעדיטען

מיר האבען שוין נישט איינמאל אנגעוויזען, אז דאס הויפט־פראבלעם פון אפראטעוועט פון אונטערגאנג דעם יודישען האנדווערקער — איז צו שאפען פאר איהם ביליגען קרעדיט.

מיט 2 יאהר צוריק האט די רעגירונג דאס פערשטאנען און די „באנק גאספאדארסטווא קראיאוועגא" האט געהאט בעשטימט א געוויסע סומע געלד אויף קרעדיטען פאר האנדווערקער. פערשטעהט זיך, אז די בעשטימטע סומע איז געווען א טראפען אין ים און נאך ווייניגער דערפון האבען צוליב פערשידענע סיבות געהאט די יודען.

מ'קען זיך פארשטעלען, אז אזא שטאט ווי לאדז, וואו ס'זענען רעגיסטרירט איבער 12 טויזענד האנדווערקער־ווארשטאטען האט בעקומען צו דיספאזיציע.... 90 טויזענד זל. אויף קרעדיטען פאר האנדווערקער. דאס געלד האט דעמאלט בעקומען די פאוויאטאווע קאמונאל־קאסע, וועלכע האט דאס פערטיילט. קיין שום פריש געלד אויף קרעדיטען פאר האנדווערקער איז נישט בעשטימט געווארען; אזוי איז שוין אוועק קנאפע 2 יאהר. די האנדווערקער, וועלכע האבען זיך געבארגט געלד פון דער סומע, וועלכע איז געווען בעשטימט פאר האנדווערקער, האבען שוין דאס געלד באלד צוריקגעצאהלט. די פאוויאטאווע קאמונאלע קאסע האט שוין צוריקגעצויגען א העלפט פון די 90 טויזענד זלאטיס, און ווי מען פערזיכערט אונז דווקא פון דער אנפיהרערשאפט פון דער קאסע, האבען די האנדווערקער זייערע הלוואות קארעקט און פינקטליך צוריקגעצאהלט. די פאוויאטאווע באנק גיט אבער מעהר נישט ארויס קיין הלוואות, ווייל די קאסע האט בעקומען די 90 טויזענד זל. אויף דעם בעדינג, אז זי זאל דאס איינמאל פערטיילען צווישען די האנדווערקער און דאן זאל דאס געלד, וואס וועט צוריקקומען פון די הלוואות צוריקגעצאהלט ווערען דער „באנק גאספאדארסטווא" קראיאוועגא"

דאס איז שוין א בפירוש'ע עוולה. די „באנק גאספאדארסטווא" דארף איצט דאס געלד נישט צוריקציהען, ווייל דווקא היינט איז דער קריטישסטער מאמענט ביי די האנדווערקער. די יהדאזיגע נישטיגע סומע, וואס איז בעשטימט געווארען פאר די 12 טויזענד לאדזשער האנדווערקער דארף ווייטער צוריקגעהען בתורת הלוואה צו די האנדווערקער.

די דורכשניטליכע שטייערען, וואס יעדער האנדווערקער צאהלט אין פערלויף פון א יאהר בעטרעפט 1000 זל. וואס בעקומט דער האנדווערקער צוריק דערפאר ?

דאס צוריקציהען אין איצטיגען מאמענט די 90 טויזענד זל., וואס זענען בעשטימט אויף הלוואות פאר האנדווערקער וואלט דעריבער געווען אן עוולה.

ל. ד.

יודישע פאכען, וועלכע געהען אונטער

און דאס צוליב אונזער אייגענער שולד

מיט עטליכע טעג צוריק האבען מיר געשריבען וועגען פריזיער־פאך און בעוויזען, ווי אזוי די יודישע ארבייטער אין פריזיער־פאך ווערען ארויסגעשטויסען פון זייערע פאזיציעס, צוליב דעם שולד פון אונזערע דאמען און פריילייבס.

איצט קענען מיר אנווייזען אויף אן אנדער פאך, וואס איז יעדענפאלס ביי יודישע בעלי־בתים געווען אין יודישע הענד און איצט ווערען די יודישע ארבייטער פון דאזיגען פאך, כסדר פון דארט ארויסגעשטויסען.

דאס איז דאס קעלנער־פאך. מ'האט קיינמאל נישט געוואוסט און נישט געהערט וועגען דעם, אז ביי יודישע בעלי־בתים, אין יודישע צוקערניעס, רעסטאראנען א. אז. וו. זאלען נישט ארבייטען קיין יודישע קעלנערס. די לערן־יונגלעך זענען געווען יודישע און די ארבייטער האבען מעהר אדער ווייניגער פערדינט.

איצט האט זיך די לאגע איבגעאנצען געענדערט, אין די יודישע לאקאלען ווערען די יודישע קעלנער איינציגווייז פערביטען מיט נישט־יודישע, וואס שייך לערן־יונגלעך, די אזוי־גערופענע „פיקאלאס", איז זעלטען ווען ס'ווערט איצט אנגענומען א יודיש יונגעל.

פארוואס איז דאס אזוי ? וואס שייך דעם אויסגעשולטען און דוטינירטען קעלנער ווערט ער ארויס געשטויסען פון זיין ארבייטס־פאזיציעס צוליב אונזער אייגענער שולד. די יודישע געסט אין די צוקערניעס, רעסטאראנען און אין אנדערע יודישע לאקאלען ווילען דווקא זיך ווענדען צו די קעלנערס אויף פויליש און ציהען מיט דער נאז, ווען א קעלנער ענטפערט זיי נישט אויף א פערפעקטע פוילישע שפראך. די בעלי־בתים פון די לאקאלען, וועלכע מוזען נאכקומען אלע קאפריזען פון די געסט בעמיהען זיך דעריבער צו בעקומען קעלנערס, וואס קענען גוט פויליש, זענען געצוואונגען עלעגאנט פאר די פרויען־געסט און דער וועג פון לייכסטען ווידערשטאנד איז דעריבער צונעהמען נישט־יודישע קעלנער.

וואס שייך ווידער די לערן־יונגלעך, זענען שוין שולדיג אין די ערשטער רייה די בעלי־בתים און דאן די יודישע קעלנער אליין, וועלכע זארגען נישט דערפאר, אז צופלוס צום קעלנער־פאך זאל זיך אויך רעקרוטירען פון יודען. די יודישע בעלי־בתים און קעלנער זעהען מעהר גערן קריסטליכע לערן־יונגלעך, מיט וועלכע זיי קענען זיך מעהר בעדינען. און קענען זיי עיגער בעהאנדלען. די יודישע קעלנער דארפען געדענקען ווי שווער זיי האבען מיט יאהרען צוריק געקעמפט פאר רעכט אויף ארבייט, פאר זיך אליין. זיי דארפען געדענקען, וואס ס'איז ערשט נישט לאנג געווען אין „אדריא" אין ווארשא. דער יודישער קעלנער־פעראיין דארף זיך אפשטעלען אויף דער דאזיגער פראגע, ווייל ס'האנדעלט זיך וועגען זייער אייגענער עקזיסטענץ.

פערזיכערונג פאר האנדווערקער

אויף עלטער, אומגליקס־פאל און טויט־פאל

צווישען די יודישע האנדווערקער ווערט איצט רייף דער געדאנק וועגען דעם, אז די האנדווערקער דארפען זיך פערזיכערען אויפ'ן פאל פון עלטער און אויפ'ן פאל פון אן אומגליקליכען צופאל.

דער יודישער האנדווערקער, וועלכער לעבט קיינמאל נישט אין קיין אויסנאהמע גוטע בעדינגונגען ווערט אינגאנצען שוין צובראכען, אויב מיט איהם טרעפט אן אומגליקס־פאל, אדער ער קומט אויף דער עלטער און קען מעהר נישט ארבייטען, אדער גאר אין א טויט־פאל.

דעריבער איז שוין איצט רייף געווארען דער געדאנק, אז די יודישע האנדווערקער דארפען זיך שאפען עפעס אן ארגאניזאציע, וועלכע זאל זיך ספעציעל פערנעהמען מיט די ענינים פון פערזיכערונג פאר האנדווערקער.

פערשטעהט זיך, אז אזא ארגאניזאציע וואלט נישט געקענט און נישט געדארפט בעדינען נאר די יודישע האנדווערקער. דאס דארף זיין אן אלגעמיינע פערזיכערונגס־ארגאניזאציע פאר האנדווערקער.

נאכמעהר וואלט אזא ארגאניזאציע געקענט געשאפען ווערען איצט, ווען די האנדווערקער זענען ארגאניזירט אין די האנדווערקער־קאמערן, און ווען אלע קאמער'ן זענען פעראייניגט אין א פערבאנד.

ווי מיר דערוויסען זיך איז די דאזיגע פראגע שוין בעריהרט געווארען אין פערבאנד פון די האנדווערקער־קאמערן און ס'איז בעשלאסען געווארען אנצוהויבען איינלייטונגס־ארבייטען אויף דעם דאזיגען געביט. צו דעם צוועק האט די לאדזער האנדווערקער־קאמער ארויסגעשיקט צירקולארען צו אלע צעכען און האנדווערקער־ארגאניזאציעס. אין די דאזיגע צירקולארען ווערט אנגעפרעגט אויף וויפיל פאפולער ס'איז ביי די האנדווערקער דער געדאנק וועגען פערזיכערונג אויף עלטער. אויף אומגליקס־פאלען און אויף טויט.

די יודישע האנדווערקער־ארגאניזאציעס און די צעכען, וועלכע האבען בעקומען דעם דאזיגען צירקולאר דארפען איהם נישט באגאטעליזירען.

דער יודישער האנדווערקער איז שטארק פעראינטערעסירט אין דעם דאזיגען ענין. מ'דארף זיך דערמאהנען וועגען דעם, אז די מינדעסטע אויפטרייסלונג אין לעבען פון יודישען האנדווערקער בעדראהט איבגאנצען זיין עקזיסטענץ. מ'דארף זיך דערמאהנען, אז וועגען קיין אפשפארונגען קען דער יודישער האנדווערקער אפילו נישט טראכטען און דעריבער איז פשוט אן אונטערגאנג פאר דער פערבליבענער אלמנה און יתומים פון א האנדווערקער אין א טויט־פאל.

די האנדווערקער־קאמערן זענען די דאזיגע אינסטיטוציעס, וועלכע זענען בערופען די פערזיכערונגס־אנשטאלטען צו שאפען. די ארבייט טאר נישט פערשלעפט ווערען. די קאסעס מוזען גלייך ארגאניזירט ווערען, ווייל זיי זענען א טובה פאר די האנדווערקער און בעזונדערס פאר די יודישע האנדווערקער.

קלאנג־קינא־טעאטער
APOLLO
היינט און פאלג. טעג !
די בעדייטענדסטע עקראן־ארטיסטען!
סאמע שטערנס !
Mya May, Conrad Veldt,
Lyade Putti, Paweł R'chter,
Erna Morena, Bern. Goetzke
אין דעם פרעכטיגסטען פילם
פון דער וועלט א. נאמען :
אינדישער
פאמיליען־קבר
2 סעריעס מיטאמאל
אנהייב אין געוו. טעג 4 א זייגער נאכמ.
שבת און זונטאג 12 א זייגער בייטאג.

PORADNIA
WENEROLOGICZNA
פון דאקטוירים־ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.
נאר פאר ווענערישע הויט־קראנקה.
און מענער־שוואכע אנצליזען פון בלוט
און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער.
קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא־
לאגישע און נערוועז־קראנקהייטען.
קווארץ־לאמפ. עלעקטרישער
הייל־קאבינעט קאסמעטיק.
— — טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אוונד. — —
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ.
נעמט אן א פרוי־דאקטאר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
— בעזונדער ווארטע־צימער פאר פרויען. —
וויזיט 3 זל.

די שטאטישע בעפעלקערונג

צאהלט דריי פירטעל פון אלע שטייערען

די איצטיגע קאטאסטראפאלע עקאנאמישע לאגע, וואס האט בעהערשט די ווירטשאפטליכע פערהעלטענישען אין פוילען, האט ארויסגעוויזען די נויטיגקייט פון א גרונדליכער און א באלדיגער שטייער־רעפארם, כדי דאס גאנצע שטייער־וועזען צו ענדערען און אין ערשטער רייה, די אזוי־גערופענע שטייער־פאליטיק, וועלכע האט אונזער עקאנאמיש לעבען אזוי פעראומגליקט.

דער שטייער איז א מין אופן פון וועלכען די מלוכה ציהט איהרע הכנסות, כדי צו דעקען איהרע נויטיגע הוצאות.

די שטייער־פאליטיק איז חוץ דעם א ווערקצייג אין עקאנאמישען זין און א זעהר וויכטיג מיטעל מיט וועלכער די מלוכה איז אימשטאנד אויסצואיבען א קאלאסאלען איינפלוס אויף דעם ווירטשאפטליכען לעבען פון לאנד און אפילו אויף דער סאציאל־פאליטישער לאגע פון איהרע בירגער, אין פוילען זין פון וואָרט.

אמת איז, אז די בירגער דערווארטען כסדר לויטער דערלייכטערונגען פון דער מלוכה שטייער־בעפרייאונגען וכדומה, נישט רעכענדיג דערמיט, אז די מלוכה וויל און מוז לעבען און בעדארף צום לעבענס אונטערהאלט געלד.

אדער נאך מעהר אמת איז דאס, וואס די פוילישע שטייער־פאליטיק איז געווען ביז איצט א פאטאלע און האט אין ערשטער רייהע בייגעטראגען דערצו אז דער קריזיס איז אויסגעוואקסען צו דער גרויס ווי ער איז היינט. דאס איז באר די שולד פון דער נישט ריעאלער שטייער־פאליטיק, וואס מיר וועלען ווייטער דא לייכט בעווייזען.

עס איז אן אייגפאכער אמת, אז די הויך פון שטייער בכלל אין פוילען, איז קלענער ווי אין אנדערע לענדער, אנשטאט אבער די שטייער־לאסט ארויפצולעגען אויף דער גאנצער בעפעלקערונג פון דעם לאנד, האט די פוילישע שטייער־פאליטיק ארויפגעלעגט אויף צוויי גרופען :

אויף דעם סוחר און אינדוסטריעלער.

די אפיציעלע סטאטיסטיק פאר'ן יאהר 1920 ווייזט ארויס צוזאמען שטייער־הכנסות אין דעם סכום 1 מיליארד 122 מיליאן 891 טויזענד זל. פון דעם סכום האט בעצאהלט דער האנדעל אין דעם דאזיגען יאהר 31 א האלב פראצענט, פאבריקען 22 פראצענט, דער באדען און וועלדער 11 פראצ., שטאט געביידען 6 פראצ., די הייזער אין די דערפער איינס מיט א האלב פראצ., אקערבוי איינס מיט א האלב פראצענט. א.א.וו.

מיר מיינען, אז די אויביגע ציפערען זענען גענוג צו בעווייזען אז די גאנצע מלוכה ווערט אויסגעהאלטען כמעט אין דריי־פירטעל פון דער שטאט־בעפעלקערונג און איין פירטעל פון דער דארפס־בעפעלקערונג, וועלכע עס שטעהט גראד נאך דער צאהל מיט אזויפיל ווי די שטאט־איינוואוינער.

וואס שייך די פערזאנען, וואס האבען בעצאהלט דעם נויטיגען שטייער, האט מען בעשטייערט אין דעמזעלבען יאהר מיט שטייער 1,255,000 סוחרים 255,000 פעלד־בעזיצער, 6000 פאבריקאנטען 116, טויזענד הויז־בעזיצער און 224.000 דארפס־געביידען א. אז. וו.

פערהאן ביי אונז א געזעץ, אז פעלדער אונטער 15 העקטאר צאהלען נישט קיין הכנסה־שטייער, מען מוז וויסען אז אזעלכע פעלדער־בעזיצער זענען פערהאן אין פוילען 4 און א האלבען מיליאן העקטאר אויף דער אלגעמיינער צאהל פון 4.700.000. דערפון ווייזט זיך ארויס, אז בלויז 200.000 פעלד־אייגענטימער צאהלען הכנסה־שטייער אין לאנד פון וועלכען 70 פראצענט איינוואוינער געהערען צו דער אגראר־בעפעלקערונג.

האנדעלס־געשעפטען און פאבריקען דאגעגען בכלל, זענען אין יאהר 1929 בערך 575.548 בעשטייערט געווארען.

אזוי קאן עס נישט בלייבען און דא שטעקט דער הויפט־פעהלער.

אט דא ליגט פשוט זאגענדיג — דער הונד בעגראבען — און עס ווערט דירעקט אוממעגליך, עס ליגט אויך אין אינטערעס פון דער מלוכה גופא, אז איין פערטעל פון דער בעפעלקערונג — אדער בעסער געזאגט — א קליינער טייל פון דער בעפעלקערונג, זאל אליין נישט אויסהאלטען די גאנצע מלוכה.

ווער עס ווינשט זיך א געזונד עקאנאמיש פוילען, מוז זאגען אז די ביזאיצטיגע שטייער־פאליטיק זאל וואס גיכער געענדערט ווערען.

דר. ח. באלקאן.

Prywatne POGOTOWIE LEKARSKIE
ZIELONA 6,
Telefon 12-333
tel. 12-333
tel. 12-333
ערטיילט דרינגענדע ערצטליכע הילף אין אלע פלוצימדיגע פארפאלען צו יעדער צייט בייטאג און ביינאכט ווי אויך אין אלע אקושעריע און גינעקאלאגישע הילף.

א שפּאציר איבער די יודישע טעאטערס

אויף סוכות האָבען זיך געהאַט צוגעשטעלט אין לאָדז אַזש דריי יודישע טעאַטערס, אַזוי אַז מען האָט געקאָנט מיינען, אַז מיר טרעטען אריין אין ווינטער-סעזאָן מיט דריי טעאַטערס. באַלד נאָך סוכות האָט זיך אָבער דאָס פאָלקס-טעאַטער פאַרמאַכט, איז מען געבליבען נאָר מיט צוויי טעאַטערס.

איז פערהאַן צו בעדויערען דאָס פערמאַכען פון פאָלקס-טעאַטער?

אַ יאָהר צייט האָט זיך געמאַטערט דאָס פאָלקס-טעאַטער און זיך בעמיהט איינצובירגערן אין באַלוט, וואָס איז דער וואוין-צענטער פון יודישען אַרבייטער און קליינהענדלער. אַרויסגעוויזען האָט זיך אָבער, אַז באַלוט קאָן נאָך ווייט נישט אויסהאַלטען קיין יודיש טעאַטער, הגם דאָרט איז פאַראַן אַ געדיכט-בעוואוינטע יודישע בעפעלקערונג. דער הערשענדער קריזיס איבט דאָרט שטאַרק אויס זיין ווירקונג, דאָרט איז די נעסט פון אַרבייטס-לאָזיגקייט און גרויסע מאַסען לעבען דאָרט איבער זייערע טעג מיט שטיצע, צו וועלכע זיי קומען אָ׳. אַ חוץ דעם איז דעם פאָלקס-טעאַטער אויסגעקומען צו אַרבייטען מיט גאַנץ פרימיטיווע מיטלען, וואָס האָט שטאַרק פערקלענערט דעם אַלגעמיינעם ווערט פון דאָזיגען טעאַטער.

זענען געבליבען צוויי יודישע טעאַטערס: אין פילהאַרמאָניע און אין ענגלישען זאַל. די די-רעקציעס פון די ביידע טעאַטערס ליגען דאָס מאָל אין געניטע טעאַטראַליש-פאַכמענישע הענד, נאָר צי זענען זיי צוגעגאַנגען צום ווינטער-סעזאָן מיט דער געהעריגער פעראַנטוואָרטליכקייט און נויטיגער צו-גרייטונג — דאָס איז נאָך אַ גרויסע פראַגע.

פון דעם, וואָס מיר זעהען איצט, שאַפט זיך בולט דער איינדרוק, אַז מיר האָבען ווידער אַמאָל צו טון מיט דער פיינליכער צײַט ליגקייט. צופעליג האָט מען צונויפגעשטעלט טרופּעס פאַר די לאָ-דזער יודישע טעאַטערס און צופעליג כאַפּט מען און מען וועט אויך כאַפּען רעפּערטואַר. זעלטען אָבער טרעפט, אַז דער צופאַל זאָל ברענגען עפּיס רעכ:ס. די צופעליגקייט מיט וועלכע עס איז בע-הויבע דער אָנהויב פון ווינטער-סעזאָן, האָט נישט בעוויזע קיין גרויס נחת.

דאָס קאַמעראַל-טעאַטער (ענגלישער זאַל איז געעפענט געוואָרען מיט סאַמבערג׳. סאַמבערג איז אַ כ אַרקע או: אַנ׳אויסגעצייכענטע מאַרקע אין יו-דישען טעאַטער. נאָר איין קליינעם טעות מאַכט אונזער סאַמבערג. ער מיינט, אַז עס איז גענוג זיין פערזאָן אַליין אויף אויפצופיהרען אַ שטיק. איהם דוכט זיך, אַז מיט איהם הויבט זיך אָן און מיט איהם קאָן זיך ענדיגען יעדע פאָרשטעלונג. ניין, פריינד סאַמבערג איהר האָט אַ ביטערען טעות, ווען איהר מיינט אַזוי, ווען איהר טראַכט, אַז די אויפפיהרונג פון אַ פּיעסע קאָן דערגרייכען צו אַ קינסטלערישע הויך, בלויז מיט דער הילף פון איי-ער קינסטלערישען כח. עס שאַפט זיך פונקט דער היפך דערפון. זעהענדיג אייער אויפפיהרונג פון „פראַקוראָר אַ גנב״, איז מען געקומען צו דער איי-בערצייגונג, אַז עס איז אַ שטיקעל פערברעכען פון אייער זייט צו געהן שפּילען אויף „כח״ און צו שטעלען דאָס גאַנצע שטיק בלויז אויף אייך.

דער נישט געלונגענער צוזאַמענגעשטעלטער אַנסאַמבל און די נישט צוגעפאַסטע סצענע האָט אייך אַראָפּגע־לעפּט און נישט איהר האָט ווצמען אַרויפגעהויבען צו זיך. אייער גאַנצע מיה און אָנ-שטרענגונג, אייער אויסלאַדעוועו דעם ב׳ויזענדען קינסטלערישען טעמפּעראַמענט און דאָס אָנווענדען אַלע אייערע אַרטיסטישע מיטלען פון גרויסען פער-נעם, — איז געווען אַנ׳אומזיסטע, מיר׳ן זאָגען: אַנ׳אַרויסגעוואָרפענע טרחא.

אַ גוטער אַקטיאָר, מוז אויך האָבען אַ גוטע סביבה אויף צו קענען אויסלעבען זיין אַרטיסטישן אויפבּרויז. אַ סביבה פון מיטעלמעסיגקייטען, אָדער טאַלאַנטלאָזיגקייטען, שטערען, אָדער מאַכען צונישט די ווירקונג פון אַ גוטען אַקטיאָר.

די אייפפיהרונג פון „אַ פּראָקוראָר אַ גנב״ האָט נאָר בעוויזען, אַז סאַמבערג האָט געמאַכט אַ שלעכטען עקספּערימענט. ער האָט נישט געקענט בעהערשען די סצענע, ווייל די סביבה, די שלעכ-טע סביבה האָט איהם בעהערשט.

זאָל עס פאַר סאַמבערג זיין אַנ׳אָנלערן אויף ווייטער.

פערשטעהט זיך, אַז סאַמבערג האָט געמוזט אָפּטרעטען און דער „קאַמעראַל״-טעאַטער קאַמע-ראַלעוועט אָהן איהם.

בערטאַ זאַסלאַווסקאַ אַרבייט דאָרט מעשים מיט אַ האַרצרייסענדיג עמיגראַנטען-שטיק „אַ האַרץ וואָס בענקט״. דאָס איז אַ פּיעסע פול מיט סענסאַ-ציע און ביליגע סענטימענטען, וואָס צילען אַרויס-צופּרעסען טרערען ביים עולם און צו דערפיהרען צו האַרצקלעמעניש.

פרוי זאַסלאַווסקאַ פיהרט אויס די דאָזיגע אויפגאַבע מיט גרויס כוונה. עס שוידערט ממש פון די שוידערליכע זאַכען, וואָס שפּילען זיך אָפּ אין דער פּיעסע. עס איז נאָר אַ וואונדער, וואָס אַזאַ פעהיגע אַקטריסע נעמט אַזאַ ביליג שטיק ערנסט און וויל דערמיט אָניאָגען אַ פּחד אויפ׳ן עולם.

אין פילהאַרמאָניע האָט זיך אויך אָנגעהוי-בען דער סעזאָן מיט אַ סטאַר. אָהן אַ סטאַר געהט עס נישט אין אונזער יודישען טעאַטער. אַז מען האָט נאָר אַ סטאַר, דאַרף מען שוין נישט האָבען קיין געהעריגען רעפּערטואַר און נישט קיין געהע-ריגע אויסשטאַטונג. די גאַנצע לאַסט פון טעאַטער לעגט מען אַרויף אויפ׳ן סטאַר. אַ ביטערער רחמנות אויף איהם. ער מוז נעבעך אַלעמען אויסהאַלטען און פערשטופּען אַלע לעכער.

דאָ אין פילהאַרמאָניע, איז רעגינע צוקער דער סטאַר. אַ פּנים חדשות אין לאָדז. געקומען איז זי מיט דער פּיעסע „פון כתרילאָווקע ביז ניו-יאָרק״. דאָס איז אַ פּיעסע אויף וועלכע מען דאַרף זאָגען: גם זו לטובה. עס איז קאָמעדיע אָהן נבול פה, גאָר נישט ווי דער שטייגער איז. דער עולם לאַכט פון דער קאָמישער פערפלאָנטעריש און דאָס איז טאַקע די פּיעסע אויסען.

לאַכט מען כאָטש, אַבי מען וויינט נישט.

רעגינאַ צוקער איז אַ פעהיגע סוברעטין. זי לאָזט אָבער אָפּט אַביסעל צו פריי איהר טעמ-פעראַמענט. מאָלי פּיקאָן האָט געשאַפען אינ׳ם יודישען טעאַטער אַ נוסח. איהר אייגענעם אָריגי-נעלען נוסח, וואָס האָט אַ סך נאָכאַמפּרינס. אויך צוקער איז נישט פריי פון פּיקאָנ׳ס נוסח. זי בע-מיהט זיך אָבער צו זיין אייגענאַרטיג מיט איהר לייכטקייט און הייטערקייט און אַזוי אַרום געווינט זי אַ קאָנטאַקט מיט׳ן עולם.

א. קורץ איז אַ אויסגעצייכענטער כאַראַק-טער-אַקטיאָר. דער ערפאָלג פון אַ שטיק האָט אויך איהם פיל צו בעדאַנקען.

די אַרטיסטען: יאַקובאָוויטש, צימבאַליסט, געטליכערמאַן, אייזענבערג און אַמזעל האָבען זיך איינגעלעבט אין זייערע ראָלען.

טעאַטער-מענש.

דער שעף, דער אנגעשטעלטער און די טענצערין

לובלין. עס טרעפט אַז אַ שעף מיט אַן׳אָנ-געשטעלטען לעבען בשלום הגם מיר האָבען היינט אַ עפּאָכע פון פערשאַרפטען קלאַסען-קאַמף. אַזאַ שלום ווי עס הערשט צווישען דעם שעף מיט׳ן אָנ-געשטעלטען אין אַ געוויס געשעפט אין בעגינט פון סט. דוסקע — לובאַרטאָווסקע איז אָבער אַ זעלטענהייט. עס איז פשוט נפשו קשורה בנפשו, וואו דער שעף — דאָרט דער אָנגעשטעלטער און וואו דער אָנגעשטעלטער געהט נאָך דער אַרבייט — דאָרט געהט אויך דער שעף, און גראָד איז עס אַזאַ אָנגעשטעלטער, וואָס ווייסט וואו מען געהט אין לו-בלין.

פאַריגע וואָך איז דער אָנגעשטעלטער געקומען אין געשעפט מיט אַ „בשורה״ ער האָט זיך בעקענט מיט אַ טענצערין פון אַ היגען באַכט-רעסטאָראַן און ער שווערט, אַז אַזוינס האָט נאָך לובלין נישט גע-זעהן. דאָס האָט ער דערציילט דעם שעף בסוד און דער שעף ווייסט, אַז אויב דער אָנגעשטעלטער זיינער זאָגט גוט — איז גוט. ער איז אַ מבין און שוין נישט איינמאָל האָט ער פון זיין שחיטה גענע-סען. האָבען זיי זיך ביידע אָפּגעשמועסט איינצו-לאַדען איהר אין געשעפט, ווייל גראָד איז אָנגעקומען אַ טראַנספּאָרט סחורה און מען האָט געדאַרפט בלייבען עטליכע שעה אין דער שפּעטער נאַכט אַריין. ממילא האָבען ביידע נישט געקענט אַוועקגעהן.

אַרום צוועלף בייגאַכט האָט מען אַרויסגעפּטרט אַלעמען פון געשעפט. די קלענערע אָנגעשטעלטע אויך און געבליבען זענען דער שעף און דער אָנ-געשטעלטער. אַרום 2 ביינאַכט זענען זיי שוין גע-ווען זאַלבעדריט, צוויי „ערים״ און איין — „זי״. וואָלט אַלץ אַוועק בשלום און קיינער וואָלט דערפון נישט געוואוסט, האָט אָבער דער אָנגעשטעלטער גע-האַט אַ כלה, וועלכע ער האָט אַוועקגעוואָרפען און די לעצטע האָט עפּעס דערשנאַפּט, אַז אין געשעפט קומט פאָר אַ „באַל״, זי האָט אַגב געוואוסט, אַז דער שעף פון איהר געוועזענעם חתן האָט נישט פיינט דאָס, וואָס איהר חתן האָט ליב, זי האָט דער-ריבער אָנגעקלונגען אין פאָליציי-קאָמיסאַריאַט אַז אין יענעם געשעפט געפינען זיך גנבים, תיכף איז אַוועק אַ פאָליציאַנט און דורך אַ שפּאַלט פון טיר האָט ער בעמערקט אַ פּנים פון אַ „זי״, אַ פּנים, וועל-כער ער האָט געדענקט פון כלערליי פּראָטאָקאָלען און פון כל-ערליי אָוראַנטוריעס מיט פערדעכטיגע יונגעלייט, ער האָט דעריבער אָנגעקלאַפּט און אָהן טענות און מענות אָפּגעפיהרט אַלע דריי אין פאָלי-ציי-קאָמיסאַריאַט.

דאָרט האָט זיך שוין דער ענין אויפגעקלערט און מען האָט אַלע דריי בעפרייט, געשעהן איז עס אָבער ערשט נאָכדעם ווי אין פאָליציי-קאָמיסאַריאַט איז געקומען די פּ״וי און די שוויגער פון שעף.

דער רעזולטאַט איז דערווייל דער, אַז דער אָנגעשטעלטער קומט נישט מעהר אין געשעפט, אַזוי האָט געפּסקענט די שוויגער.

בעמיש-באַקטעריאָלאָגישע לאַבאָראַטאָריע
— פון —
מאַגיסטער ב. שאַץ
פּיעטריקאָווער 37, 2 שטאָק פראָנט
אַנאַליזען פון קאַל, אורין, לייכעך א. אנד.
מעסיגע פּרייזען. מעסיגע פּרייזע

קאָמוניסטישע אונרוהען אין דער רוהיגסטער שטאָט פון אייראָפּע, אין קאָפּענהאַגען

קרבנות פון שפּיאנאַזש

סענסאַציאָנעל קרימינאַלישער ראמאן

(49

קאַפּיטעל צוואַנציג

דאָס כינעזישע גאַסט-צימער

אַרויסגייענדיג אין גאַס, האָט טאָמסאָן בע-מערקט, אַז ער האָט פערגעסען זיין לינקע הענדש-קע אין דער וואוינונג פון די קאַרלינס.

צוריקצוקעהרען זיך נאָך דער הענדשקע האָט זיך נישט געלוינט: ער וועט זי אָפּנעהמען, ווען ער וועט קומען אויף בעזוך צו דער מיס קאַלפּעפּער, צו דער קליינער מאַריא, וועלכע ער האָט יאָה-רען-לאַנג נישט דערמאָהנט.

די הענדשקע וועט זיין אַ גוטער אויסרייד.

עס איז געווען זעהר מאָדנע, וואָס ער האָט זי בעגעגענט אין דעם סוף פון זיינע יאָהרען.

דער אַלטער איז געגאַנגען צופוס, בעמיהענ-דיג זיך צו דערמאָהנען די ווייטע טעג, וואָס ער האָט פערבראַכט אין פּאַריז.

— יאָ, זי איז געווען אַ זעהר ליב און בע-חניט מיידעל, — האָט ער פאַר זיך שטיל געמור-מעלט — געווען אַ זעהר פריילכע און זעהר גוטע. וואָס אַ שטייגער, וואָלט איצט געווען, ווען דער גורל צושיידט אונז נישט דעמאָלט?... איבר-ריגענס, איז עס איהר שולד, ווייל איך געדענק גאַנץ גוט, אַז איך האָב צו איהר געשריבען, און זי האָט מיר נישט געענטפערט.

פערזונקען אין איבערלעגונגען, האָט ער שפּאַ-צירט איבער די גאַסען.

דאָס איז געווען זיי-עט אַ פריער אָוונד.

דער סער ראָבערט האָט איהם אָפּגעלאָזט, אָבער דעם אַלטען דינער האָט זיך איבעריגיך נישט געוואָלט גיין.

עס איז געווען אַרום אַכט אַ זייגער אָוונד, און ער האָט בעשלאָסען צו גיין צו זיך אין צי-מער, כדי צו זיין אין דער נאָהענט פון זיין קראַנקען הער.

צוקומענדיג צום חושך׳דיגען, שווייגענדיגען הויז, האָט ער דערזעהן ביים איינגאַנג שטעהן אַנ׳-אויטאָמאָביל.

ער האָט זיך דערשראָקען פאַר׳ן געדאַנק, אַז דעם סער ראָבערט האָט געקאָנט ווערען ערגער, און אַז די ווערכנער האָט אַוודאי אַרויסגערו-פען אַ דאָקטאָר.

ער האָט זיך דעריבער צוגעאיילט.

עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז דער אויטאָ-מאָביל איז דעם לאָרד הערינגטאָנס, און טאָמסאָן האָט זיך בערוהיגט.

אין דעמזעלבען מאָמענט האָט ער פערוואונ-דערט געמאַכט אַ פּאָר שריט אויף צוריק:

אויפ׳ן טרעפּעל איז אַרויף אַ הויכער דאַרער יונגערמאַן אין אַ פעלץ, און האָט אָנגעקלונגען.

דאָס איז געווען באַריס מעליקאָוו.

„וועגען וואָס פאַר אַנ׳ענין האָט דער לאָרד הערינגטאָן צוזאַמען מיט מעליקאָוון געקאָנט קו-מען צום סער ראָבערט״? — האָט טאָמסאָן גע-טראַכט, אַרונטערגייענדיג אין די רוימען פאַר דינערשאַפט.

אַז ער האָט זיך איבערגעטון, איז ער אַרויף אין די אַפּאַרטאַמענטען פונ׳ם סער ראָבערט.

אין דעם צימער בשכנות מיט׳ן שלאָפצימער פונ׳ם סער ראָבערט איז געזעסען דער דיזשורירענ-דער לאַקײ פּערקינס און געלייענט אַ צייטונג.

— איך האָב נישט גערעכענט, אַז איהר וועט צוריקקומען אַזוי פריה, מיסטער טאָמסאָן, — האָט איהם דער לאַקײ בעגעגענט — סער ראָבערט האָט גוט אָפּגעגעסען, און איצט זיצט ביי איהם אַ הער.

— יאָ, דאָס איז דער לאָרד הערינגטאָן. איך ווייס. גייט אונטען, פּערקינס, דאָרט וועט איך זיין פרייליכער. איך וועל דאָ אַליין זיין אויפ׳ן פאַל, ווען דער סער ראָבערט וועט עפּעס בעדאַרפען. זאָגט אין קיך, אַז מ׳זאָל מיר צוגרייטען עסען ווי געוועהנליך, אויף האַלב צעהן.

פּערקינס איז אַוועק, און טאָמסאָן האָט זיך אַוועקגעזעצט אויף זיין שטול.

אָפּוואַרטענדיג עטליכע מינוט, ביז די שריט פון דעם לאַקײ זענען פערשטילט געוואָרען, איז דער קאַמערדינער אויפגעשטאַנען, און שטיל אַריין אינ׳ם שלאָפצימער פונ׳ם סער ראָבערט, וואָס איז בעלויכטען געווען מיט׳ן פייער פון קאַמין.

קיין שטימען האָט מען אָבער נישט געהערט פונ׳ם כינעזישען גאַסט-צימער, וואו דער סער ראָ-בערט האָט אויפגענומען געסט.

טאָמסאָן האָט פאָרזיכטיג געעפענט די טיר. לאָרד הערינגטאָן האָט זיך געזעגענט מיט׳ן סער ראָבערט.

עס האָבען אָפּגעהילכט שריט, וואָס האָבען זיך דערווייטערט.

טאָמסאָן איז פאָרזיכטיג אַרויס פונ׳ם שלאָפ-צימער און איז אַריבער אינ׳ם פינסטערען צימער, וואָס האָט פריהער געדינט דער לעדי ראַלסאָן אַלס בודואַר.

אַ שווערע זיידענע פּאָרטיערע האָט אָפּגעצ-טיילט דעם בודואַר פון דעם כינעזישען גאַסט-צימער.

אינדערפריה זענען אין די וואַזען אַריינגע-שטעלט געוואָרען פרישע בלומען.

אינ׳ם בודואַר איז אַלץ געווען, ווי ביים לעבען פון דער מילעדי.

אין דער פּאָרטיערע זענען אויפ׳ן אָרט פון די אויגען פונ׳ם אויסגענייטען דראַקאָן, געווען צוויי קליינע לעכלעך.

קוקענדיג דורך זיי האָט טאָמסאָן גוט גע-זעהן, וואָס עס האָט זיך געטון אינעווייניג אין גאַסט-צימער.

סער ראָבערט איז געזעסען אויפ׳ן בעוועג-ליכען שטול מיט דעם רוקען צו דער פּאָרטיערע.

טאָמסאָן האָט אָבער גוט געקאָנט זעהן דעם פּנים פון זיין הער אין דעם שפּיגעל אויף דער ענטקעגענדיגער וואַנד.

אין משך פון די לעצטע וואָכען איז זיין הערס פּנים אַלט געוואָרען און האָט זיך בעדעקט מיט טיפע קנייטשען. דאָס פּנים איז אויך פערוואַק-סען געוואָרען מיט אַ ווייס בערדעל, וואָס דער סער ראָבערט האָט זיך פערלאָזט בעת דער קראַנק-הייט.

אונטער די דיקע גרויע ברעמען האָבען מיט אַ לעבעדיגען פייער געברענט זיינע שטאָלענע, ? שטרענגע אויגען.

דער סער ראָבערט האָט פּאַמעלעך אַ קעהר געטון דעם קאָפּ צו דער טיר צו, בעת דער לאַקײ האָט זיך בעוויזען אין דער טיר מיט דער מעל-דונג:

— הער מעליקאָוו!

— איך בין זעהר צופרידען, וואָס איהר זענט געקומען — האָט דער סער ראָבערט ליבענסווירדיג בעגעגענט דעם יונגענמאַן און אויסגעשטרעקט צו איהם זיין האַנד — ענטשולדיגט, וואָס איך קאָן זיך נישט אויפהויבען... זעצט זיך, ביטע. — האָט ער צוגעגעבען, אָנווייזענדיג אויף אַ שטול לעבען זיך.

(פאָרטזעצונג קומט).

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזשער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דינסטאג 13 אקטאבער ב׳ מרחשון תרצ״ב

זון-אויפגאנג 6.02
זון-אונטערגאנג 4.46

די פערשווענדונג אין דער אלטשטעטישער פאלקס-באנק

נעשיקטע שווינדלערייען פון דירעקטאר. — ווער האט געליטען. — דער צושטאנד פון דער באנק. — סקאנדאלען און געשלעגען. — דער ווייטערדיגער גורל פון דער באנק

מיט׳ן אַרעסט פון דירעקטאָר פון דער אַלט־שטעטישער פאָלקס־באַנק, וועלכער האָט פער־שווענדעט עטליכע צעהנדליג טויזענד זלאָטים, איז אינגאַנצען פּאַראַליזירט געוואָרען די טעטיגקייט פון דער דאָזיגער אינסטיטוציע.

פון פּרעזעס פון אויפזיכטס־ראַט פון דער דאָזיגער אינסטיטוציע האָבען מיר בעקומען פאָלגענ־דע אויפקלערונגען: די סומע, וואָס מילגראָם האָט פערשווענדעט בעטרעפט פון 25 ביז 27 טויזענד זלאָטים.

מיר דערוויסען זיך ווייטער, מילגראָם האָט אויף אַ זעהר כיטרען אופן אַדורכגעפיהרט זיינע מאַלווערזאַציעס, אַזוי אַז די מיטגלידער פון אויפ־זיכטס־ראָט און פון דער פערוואַלטונג האָבען זיך בשום אופן וועגען דעם נישט געקענט דערוויסען. ער האָט למשל, איינקאַסירט פערשידענע סומען געלד אויף וועקסלען, וועלכע זענען געקומען פון דער פּראָווינץ אויף אינקאַסאָ. דאָס געלד האָט ער גענומען פאַר זיך און אין די ביכער האָט ער פער־שריבען, אַז דאָס געלד איז שוין אַוועקגעשיקט. פון דער פּראָווינץ זענען אָנגעקומען הונדערטער אָנ־קלאַגעס, אָבער די פּאָסט איז אָנגעקומען אין מיל־גראָמס האַנד אַריין און ער האָט די פּאָסט פער־ניכטעט.

ווייטער האָט מילגראָם אָנגענומען איבערווייזונגען אויף געלד אין אַנדערע שטעט. דאָס געלד האָט ער גענומען צו זיך אין טאַש אַריין, אויסגעריסען טשעקען פון פּ. ק. א.־ביכעל, אַזוי אַז ס׳־האָט געהייסען, אַז דאָס געלד איז שוין איבערגעווי־זען, ווען ווער פון די קליענטען האָט אָנגעהויבען צו דראָהען מיט אַוואַנטורעס, האָט מילגראָם דעם בעטרעפענדען דאָס געלד צוריקגעצאָהלט און ווי־דער גענומען ביי אַן׳אַנדערען געלד. אַ חוץ דעם, האָט מילגראָם גענומען פאַר זיך געלד, וואָס איז אָנגעקומען פון דער פּראָווינץ פאַר אינקאַסאָ־וועקס־לען, וואָס זענען אָריינגעגעבען געוואָרען אין דער באַנק אין לאָדז. די קליענטען זענען אָפּגעשלעפּט געוואָרען מיט פערשידענע אויסריידען, אַז דאָס געלד איז נאָך נישט אָנגעקומען א. אַז. וו. אַזוי־אַרום האָט זיך ביי מילגראָמען אָנגעזאַמעלט אַ סומע פון עטליכע צוואַנציג טויזענד זלאָטים.

מיט 2 חדשים צוריק האָבען איינינגע ראַט־מיט־גלידער שוין אָנגעהויבען צו בעמערקען, אַז נישט אַלץ איז אין אָרדנונג, קיין טאָלק האָט מען אָבער נישט געקענט דערגעהען, צוליב דעם האָט זיך דער ראָט געווענדעט צום רעוויזיאָנס־פערבאַנד, אַז ער זאָל אַהערשיקען אַ קאָמיסיע, וועלכע זאָל קאָנטראָ־לירען די ביכער. דאָס איז באַלד געשעהען. די קאָ־מיסיע האָט באַלד אין ערשטען טאָג בעמערקט, אַז ס׳פעהלט אין קאַסע 19 טויזענד זל.. זי האָט דעריבער אָפּגעשטעלט די רעוויזיע און בעאויפ־טראַגט דעם ראָט איבערצוגעבען דעם ענין דער פּראָקוראַטור, פריהער פאַר אַלץ האָט מען זיך אָבער געווענדעט צו מילגראָמען, צי האָט ער נישט בדעה צוריקצוצאָהלען דאָס געלד, אַנשטאָט אַן־ענטפער האָט מילגראָם געמאַכט בעמיהונגען צו בעקומען אַן׳אויסלענדישען פּאָס. ביי אַזאַ לאַגע האָט די פּראָקוראַטור בעפוילען צו אַרעסטירען מילגראָמען, וואָס איז שוין געשעהען.

* * *

דער צושטאַנד פון דער אַלטשטעטישער פאָלקס־באַנק איז איצט פאָלגענדער: פאַי־קאַפּיטאַל איז דאָרט פערהאַן 10 טויזענד זל. צוליב דעם, וואָס יעדער מיטגליד, איז לויט׳ן סטאַטוט 20־פאַכיג פער־אַנטוואָרטליך פאַר דער פאַי־סומע, זענען די מיט־גלידער פעראַנטוואָרטליך אויף אַ סומע פון 200 טויזענד זל. די מיטגלידער וועלען דעריבער דאַר־פען דעקען די פערשווענדעטע סומע, וועלכע פון בלויז אַרימעלייט בעטרעפען 6000 זל., לאָדזער אינקאַסאָ־וועקסלען פאַר פינף טויזענד זל., אינ־קאַסעס פון דער פרעמד 7000 זל., הלוואה פון רעוויזיאָנס־פערבאַנד — 10 טויזענד זל., רעדיס־קאָנטאָ — 25 טויזענד זל. צו דער פערוואַלטונג האָט געהערט מילגראָם, פּטאַשניק און קשאָנזשע.

* * *

נאָכ׳ן אַרעסט איז די באַנק אינגאַנצען געשלאָ־סען געוואָרען. נעכטען האָט דער אויפזיכטס־ראָט בעקומען די ערלויבעניש פון קאָמיסאַר מיקאַ צו עפענען די באַנק און אָנצוהויבען אויסהערען די קליענטען.

באַלד ווי די באַנק איז אַ זייגער 11 געעפענט געוואָרען האָבען זיך אויפ׳ן הויף פערזאַמעלט צעהנ־דליגער אינטערעסאַנטען, וועלכע האָבען אָנגעהויבען צו לאַרמען און שרייען, איינער האָט פער־לאַנגט זיין שווער־אָפּגעשפּאָרטען „וקלאַד", אַן־אַנדער, דאָס געלד, וואָס איז איינגעפלאָסען פאַר זיין אינקאַסאָ־וועקסלען, אַ דריטער זיינע וועקסלען גופא א. אַז. וו.

ס׳האָבען געמוזט אַרויסגערופען ווערען עטלי־כע פּאָליציאַנטען, וועלכע האָבען געהאַלטען די אָרדנונג און אַריינגעלאָזען אין דער באַנק לויט דער רייה. ס׳האָט געאַרבייט דאָס פּערזאָנאַל און ס׳האָבען דיזשורירט די מיטגלידער פון אויפ־זיכטס־ראָט. קיין געלד האָט מען קיינעם נישט אויס־געצאָהלט, ווייל די קאַסע איז געווען ליידיג. אַלע, וואָס האָבען געדאַרפט בעקומען געלד האָט מען בעשטעלט אויף פרייטאָג. דאַגעגען האָט יעדער אַ־רויסבעקומען זיינע וועקסלען, וואָס ער האָט געגע־בען אויף אינקאַסאָ און זיי זענען נאָך נישט אַר־וועקגעשיקט געוואָרען. אַ גאַנצען טאָג זענען אויפ׳ן הויף געווען סקאַנדאַלען און ס׳איז מאָמענטענווייז שיער נישט געקומען צו געשלעגען.

* * *

דער גורל פון דער באַנק איז אָפּהענגיג פון דער בעראַטונג, וואָס וועט פאָרקומען מיט׳ן דעלעגאַט פון רעוויזיאָנס־פערבאַנד, וועלכער איז געקומען קיין לאָדז. אויף דער זיצונג פון אויפזיכטס־ראַט פון דער באַנק איז בעשלאָסען געוואָרען אָפּ־צוואַרטען מיט אַ דעציזיע ביז נאָך דער בעראַ־טונג מיט׳ן דעלעגאַט פון רעוויזיאָנס־פערבאַנד.

—=:[O]:=—

טאג-נאטיצען

„יעאס" האט אפגעשטעלט די טעטיגקייט

שטיל, אָהן שום פּראָטעסט פון וועלכען ס׳איז צד, אָהן וועהטאָג מצד דער לאָדזער געזעלשאַפט־ליכקייט, האָט אָפּגעשטעלט איהר טעטיגקייט איינס פון די נוצליכסטע אינסטיטוציעס אין אונזער שטאָט — די אָפּטיילונג פון דער עמיגראַציע־געזעלשאַפט — „יעאַס".

מיר ווייסען נישט די סיבות דערפון, ווייל קיין שום קאָמוניקאַט איז וועגען דעם נישט אַרויסגעגעבען געוואָרען. יעדענפאַלס קען מען זיך פאָרשטעלען, אַז דאָס איז געשעהען צוליב מאַנגעל אין געלד־מיטלען. איז דאָס נאָך מעהר פּראַגע, אין „יעאַס" זענען געווען פערשריבען אַלס מיטגלידער די אָנגעזעהענסטע יודישע בירגער ביי אונז אין שטאָט. די אָנפיהרונג איז אויך געלעגען אין די הענד פון גאַנץ שעהנע, אָנגעזעהענע און גבירי־שע בעלי־בתים. די היגע בני־ברית־לאָזשע האָט די עמיגראַציע־געזעלשאַפט רעקאָמענדירט איהרע מיט־גלידער און בעאויפטראַגט די אינסטיטוציע צו אונ־טערשטיצען. פרעגט זיך, דעריבער ווי קומט עס, אַז אין דער אינסטיטוציע איז אַריינגעטרעטען אַזאַ אומגעהויערער קריזיס, וועלכער האָט אַזש געצוואונ־גען אָפּצושטעלען די טעטיגקייט.

קעמפען דאָך אין לאָדז צעהנדליגער יודישע געזעלשאַפטליכע און פילאַנטראָפּישע אינסטיטוציעס מיט דעפיציטען און דאָך ווערען געטון אַלע מעג־ליכקייטען, כדי די אינסטיטוציעס אויפצוהאַלטען און פיהרען, וועלכע ס׳איז טעטיגקייט.

„יעאַס", די עמיגראַציע־געזעלשאַפט, איז איינע פון אונזערע נויטיגסטע אינסטיטוציעס. דער יודי־שער עמיגראַנט איז דאָס אומגליקליכסטע און הילפלאָזעסטע נפש. דערצו לויערען צעהנדליגער שווינדלער, וועלכע ווילען כאַפּען פיש אין מוטנע וואַסער, דורך „מאַכעריי" און געבען עצות. „יעאַס" איז געווען די אינסטיטוציע, וואו דער עמיגראַנט האָט בעקומען גענויע און פּינקטליכע ידיעות וועגען אַלץ, וואָס האָט איהם אינטערעסירט. מ׳האָט איהם ערלעדיגט די פאָרמאַליטעטען און געלערנט שפּראַכען.

אַזאַ אינסטיטוציע טאָר נישט אָפּשטעלען איהר טעטיגקייט. קיין שום אויסרייד, דער לאָקאַל מוז צוריק געעפענט ווערען און די טעטיגקייט בענייט ווערען.

ד—ן.

פון האנדעלס-געריכט

אויף דער לעצטער זיצונג פון האַנדעלס־גע־ריכט איז געקומען צו אַן׳אויסגלייך פון דער פיר־מע „דובסאָן און פיינבערג" (פּיעטריק. 31) מיט איהר בעלי חובות.

די פירמע האָט אין דעצעמבער פ. י. בעקו־מען אַ „נאַדזור". מיט אַ צייט שפּעטער האָט זי פאָרגעלעגט די בעלי חובות 70 פּראָצ. צו בעצאָ־לען אין דריי ראַטעס. צוליב דעם, וואָס דער בי־לאַנס האָט זיך מיט דער צייט פערקלענערט, האָט די פירמע געמאַכט אַ צווייטען פאָרשלאַג, צו בעצאָ־צאָהלען פולע 100 פּראָצענט נאָך אויסצוצאָהלען אין 5 ראַטעס.

וועגען דעם ענין איז פאָרגעקומען עטליכע פערזאַמלונגען, און ערשט ד. 23 סעפּטעמבער ד. י. איז דער אָפּמאַך געשלאָסען געוואָרען. די בעלי חובות וועלען בעקומען אויסגעצאָהלט די חובות אין 5 ראַטעס.

* * *

דער בעזיצער פון דרוקעריי און פּאַפּיר־סקלאַד „וואָלף שווייצער" (פּיעטריק. 114) האָט אין יונגי ד. י. בעקומען אַ „נאַדזור." איצט האָט זיך די פירמע געווענדעט צום געריכט מיט אַ ביטע וועגען שליסען אַן׳אָפּמאַך מיט ד בעלי חובות. די פירמע לעגט פאַר אויסצוצאָהלען די שולדען אין משך פון צוויי יאָהר.

* * *

אויך די פירמע „יאַקוב הורוויטש (אַל. קאָ־שטשושקי 3 האָט אַריינגעטראָגען אַ ביטע וועגען אַן׳עפענטליכען אָפּמאַך. די פירמע לעגט פאַר אַ רעגולאַציע פון 40 פּראָצ. אויסצוצאָהלען אין 4 ראַטעס.

* * *

אין שייכות מיט׳ן אופאַדלאָשטש אויף דער פירמע לימאַן און טשערקאָווסקי (אַגראַדאָווא 9) האָט דער בעפולמעכטיגטער פון דער פירמע אַדוו. פּלאָנער אַריינגעטראָגען אַן׳אָפּאָזיציע. אָנווייזענדיג, אַז דאָס איז נישט קיין בייזוויליגער באַנקראָט, נאָר איז אַ רעזולטאַט פון דעם אַלגעמיינעם ווירטשאַפט־ליכען קריזיס.

דאָס געריכט האָט די אָפּאָזיציע נישט אָנגענומען און די געפאַלענע סוחרים בעפוילען צו אַרעסטירען.

ווייטערדיגע ארבייטער-רעדוקציעס

ביי „שייבלער און גראהמאן"

(א) צוליב׳ן מאַנגעל אין בעשטעלונגען, איז אינגאַנצען אָפּגעשטעלט געוואָרען די אָפּטיילונג „נאָוואַ טקאַלניאַ" פון „שייבלער און גראַהמאַן" אויף קילינסקיעגאָ גאַס, וואו עס האָבען געאַרבייט 1000 אַרבייטער.

אויך די צוויי־גרופּענע „גראַהמאַן־וועבעריי" אויף טילנע גאַס איז כמעט אינגאַנצען אָפּגע־שטעלט געוואָרען.

אין די איבעריגע אָפּטיילונגען, ובפרט אין דער שפּינעריי, איז דאָס אַרבייטען בעגרעניצט געוואָרען אויף 2–3 טעג אין דער וואָך.

ערב א שארפן סכסוך אין די בעקערייען

א בריף פון בעקער-צעך צום ארבייטס-אינספעקטאראט

(2) אין צוזאַמענהאַנג מיט די אַמפּערייען אין די בעקערייען, וועגען וועלכע מיר האָבען נעכ־טען געמאָלדען, האָט דער בעקער־מייסטער־צעך בעשלאָסען אַרויסצושיקען אַ בריף צום אַרבייטס־אינספּעקטאָריאַט, אין וועלכען ס׳ווערט אָנגעוויזען ווערען, אַז די בעקער וועלען אָפּהיטען דעם 8־שעה׳דיגען אַרבייטס־טאָג, בעמערקענדיג דערביי, אַז צוליב די אַמפּערייען פון די אַרבייטסלאָזע זע־נען זיי, די מייסטערס געצוואונגען צו איבעררייסען אַלע אָפּמאַכען מיט די געזעלען און צו קינ־דיגען אַלע אויף 14 טעג.

עס איז זיך משער צו זיין, אַז מיר וועלען בקרוב האָבען צו טון מיט אַ פערשאַרפטען סכסוך אין די בעקערייען.

קלעפּסידרעס

צו זעהר ביליגע פּריזען

נעהמט אן די דרוקעריי פון

„נייעם פאָלקסבלאַט"

די קלעפּסידרעס ווערען אין משך פון 1 שעה אויסגעפערטיגט און פונאנדערגעשיקט איבער דער שטאָט.

די ערפאהרונגען פון די פאריגע יאהרען האבען איבערצייגט, אז דער פילם־רעפּערטואר פון קינא

„CAPITOL"

ווערט געהאַלטען אויף דעם העכסטען ניוואָ, דערגרייכענדיג דעם רעקאָרד פון דער קוואַליטעט. דער איצטיגער סעזאָן וועט אייך צווישען אַנדערע ברענגען נור פילמען

פון די בעסטע — די בעסטע

1) „די בלום פון אלזשיר"

אַ פילם וואָס איבערשטייגט מיט זיין אינהאַלט אפילו דעם פילם „מאַראָקאָ"

2) „אונזער איז די נאכט"

מעכטיגע ערָאטישע דראמע, רעאליזאַציע Henri Roussel

3) „מאָנטע קארלאָ"

רעזשיסירט פון Lubicz i Janette Mac Donald

4) נייעסטער טריאומף פון אָבגאָט פון די פרויען Ramon Novarro

„סעוויל, די שטאָט פון ליבע"

5) „קייזערל. אוז קעניגליבער פעלדמארשאל"

6) די שענסטע ליבעס־פּאַראַדע, רעזשי Hans Szwarc

„לויט דער פירשטינס בעפעהל"

7) „HAI-TANG"

אט דאס זענען אונזערע קלו־שלאַגער־פילמען.

דירעקציע פון קינא „CAPITOL"

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1911

עס האָט זיך אָנגעהויבען די מיליטער-רע-ייסטראציע פון מענע״, וואָס זענען געבוירען גע-״ארען אין יאהר 1911

די רעגיסטראציע פיהרט אדורך די מיליטער ביורא פון מאגיסטראט אויף זאוואדזקא 11, טעגליך פון 8 ביז 3 א זייגער.

עס דארפען זיך שטעלען:

מארגען, מיטוואך 14 אקטאבער

די וואָס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 3 קאמיסאריאט מיט די אותיות:

F G

און די, וואָס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 8 קאמי-סאריאט מיט די אותיות:

N O P R

היינט, דינסטאג, 13 אקטאבער

די וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 3-טען קאמיסאריאט מיט אותיות:

C D E

און די וואס וואוינען אויפ׳ן שטח פון 8-טען קאמיסאריאט מיט די אותיות:

K L Ł M

76 זייד-פאבריקען שטרייקען

(2) נעכטען איז אויסגעבראָכען דער שטרייק אין דער לאדזשער זייד-אינדוסטריע.

עס שטרייקען 76 פאבריקען, וואָס בעשעפ-טיגען אנ׳ערך 4000 ארבייטער.

עס האָט אויך סאלידאריש פערשטרייקט די פאבריק פון „קלינגע און שולץ״, הגם די פירמע האָט שוין אונטערגעשריבען אנ׳אָפמאך מיט די ארבייטער, וועלכען זי פיהרט גענוי אויס.

אפטייקען

היינט טיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: ק. ליינוועבער (פרייהייטס-פלאץ 2), י. הארטמאן (מלינארסקא 1), ח. דאלינסקי (פעטריקאווער 127), א. פערעלמאן (ציגעלגאס 32), י. צימער (וואָלטשאנסקא 37), פ. וואָיטשיצקי (נאפיורקאווסקא 27).

די מייסטערס פאר די ארימסטע

(2) שבת דעם 17 ד. ח. 7 אין אָוונד וועט אין דעם פאבריק מייסטער-פעראיין אויף זשע-ראָמסקיעגא 74—76 פארקומען אנ׳אויסערארדענט-ליכע אלגעמיינע פערזאמלונג פון די פאבריק-מייס-טערס, ארגאניזירטע און נישט ארגאניזירטע, מכוח בעארבייטען א בעגויעם פראָגראם פון שאפען הילף פאר די ארימסטע אין לאדז.

אקציע פון פרוכט-הענדלער

וועגען דער פערקלענערונג פון אומזאץ-שטייער

(א) די סוחרים פון דער פרוכטען-בראנזשע האָבען בעשלאָסען צו דעלעגירען א ספעציעלע דעלעגאציע אין דער פינאנץ-קאמער, וועלכע וועט פארשטעלען א מעמאָריאל וועגען דער נויטיגקייט צו רעדוצירען דעם אומזאץ-שטייער, ובפרט אָפשא-פען דעם אומזאץ-שטייער פון דער צאל.

אלס מאָטיוו ווערט אנגעגעאָיין דאָס ציטרי-נען און פאמעראנצען קאָנען נישט בעטראכט ווערען אלס לוקסוס-ארטיקעל, נאָר אלס ארטיקעל פון ערשטען געברויך.

רויב-אנפאל אויף א יודישען דראשקער

דער באנדיט איז אנטלאָפען.— איהם שטייט פאר א שטאנד-געריכט

(2) נעכטען 4 פארטאג איז צום דראָשקען-געשטעל אויף רוג-פאלודניאווע און פיעטרקאָווער צוגעקומען עפיס א פערשוין און געדונגען דעם דראָשקער יאָסעל גרינבוים, ער זאָל איהם אָפפיה-רען קיין קאָנסטאנטין, ווייל אזוי פריה גייען נאָך נישט קיין טראַמוואַיען.

אין דערפריה אָבער האָט מען דעם דראָש-קער געפונען א פערהלשטען און א צעגיזקטען לי-גען ביי דער סטאציע סרעברנא, הינטער לאָדז, און ווי ס׳האָט זיך ארויסגעוויזען, האָט ער אינ-מיטען פאָהרען בעקומען פון זיין פאסאזשיר א מורא׳דיגען קלאפ מיט עפיס איבער׳ן קאָפ, און אז ער איז א בעטויבטער ארונטערגעפאלען פון דער דראָשקע — האָט דער באנדיט ציגעראויבט ביי איהם 10 זלאָטעס — דעם גאנצען מאָג פערדינסט...

דעם פערוואונדעטען גרינבוים (פון קעלמא 22) האָט מען באנדאזשירט און אָפגעפיהרט אהיים.

דעם באנדיט, אז מ׳וועט איהם כאפען, וועט מען איהם שטעלען פאר א שטאנד-געריכט.

געשמוגעלטע אמעריקאנער זאקען

קאָנפיסקירט 2000 קילא אמעריקאנער סחורה

(א) נעכטען האָט די לאָדזער אָפטיילונג פון דער צאָל-וואַך דורכגעפיהרט א גענויע רעוויזיע אין דער רייסערייי און פארבעריי פון מ. אלשער (לימאנאָווסקיעגא 133), און ענטדעקט אמליכע באלענס אמעריקאנישע זאָקען, אין דער אלגעמיינער וואָג פון 2000 קילא.

ס׳איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אז די זאָקען שטאמען פון שמוגעל און, אז אזוי-זי קיין פוילען איז לעצטענס ארייגעשמוגעלט געוואָרען אהן א שיעור זאָקען פון דעם מין — ווערט דער היזק פון דעם נישט בעצאָהלען צאָל גערעכענט אין די גרויסע סומען.

די אויספארשונג איז אין גאנג.

אין דער שמוגעל-אפערע זאָלען זיין פערמישט א סך לאָדזער סוחרים.

טראגעדיע פון א פערפיהרטער

זי בעגיסט דעם פערפיהרער מיט זאלץ-זויער, און ווערט דערפאר בעשטראָפט

(2) דאָס דינסטמיידעל פון די פערלעגשטערנס (אלעיא 1 מאי 48) וולאדיסלאווא יאנטשארעק האָט א לענגערע צייט געלעבט מיט איינעם לעאָן סלומקאָווסקי, וועלכער האָט איהר אגב צוגעזאָגט, אז ער וועט מיט איהר חתונה-האָבען כדת וכדין, און אזוי ווי עס האָט זיך דערפון אויסגעלאָזט א בוידעם, און אלס ציזאָג צו די צרות האָט נאָך דער „צוזאָגער״ צוגענומען ביי איהר א קאלדרע און פערשידענע מלבושים, האָט זי איהם קודם אָנ-געקלאָגט אין געריכט.

האָט דאָס געריכט צוגעפסק׳נט, אז ער מוז איהר צוריקגעבען די פארקנעגובעטע זאכן (׳סרעדט זיך אזוי...)

לעאָנעק האָט אָבער געהערט סיי איהר און סיי דאָס געריכט, ווי דעם קאָטער. און אז זי איז געקומען אָפצונעמען די גנבות, האָט ער זי ארא-געוואָרפען פון די טרעפען.

דאן האָט איהם דאָס פערצווייפעלטע מיידעל בעגאָסען מיט זאלץ-זויער.

נעכטען איז זי געשטאנען פאר׳ן געריכט, און געבעטען, מ׳זאָל זי נישט שטרענג בעשטראָפען

דאָס געריכט האָט זי פערמשפט אויף א יאָר טורמע, אָדער אויסבעסערונגס-הויז.

געפלאצט א לאדזער בענקעל

(א) די אלגעמיינע קאָאָפעראטיווע באנק „באנק פאָווסעכני ספולדזשעלטשי״ (אויף שענקע-וויטשא 40) האלט זיך איצט אין ליקווידירען.

די דאָזיגע באנק האָט זיך דער-עיקר גע-שטיצט אויף אָפשפאָרונגען פון ארבייטער, האנד-ווערקער און בעאמטע.

מען איז חושד, אז די לייטונג פון דער באנק איז בעגאנגען מיסב ו׳כען, אין די גלייטענע בעלי-חובות. וועלכע מ׳צאָהלט נישט אויס זייערע דעפאָזיטען, האָבען זיך דעריבער ווענען דעם ענין געווענדעט צו דער אויספארשונגס-מאכט

בעגנב׳עט אין „גראנד קינא״

(א) אין דעם וואַרט זאל פון „גראנד-קינא״ האָט מען ארויסגעגנב׳עט ביי הערש ברונמאן (פון זגערזשער 74) א פארטפעל מיט 400 זלאָטעס מיט פערשידענע דאָקומענטען אין וועקסלען.

דער געשיקטער גנב האָט אויפגעשניטען זיין בוזים-טאש מיט א ראזיר-מעסערל.

פערטיג דער בעשולדיגונגס-אַקט געגען פאגאס׳ן

(א) ווי מיר דערוויסען זיך, איז שוין צונויפ-געשטעלט געוואָרען דער בעשולדיגונגס-אקט געגען אדאם פאגאס׳ן, דעם מערדער פון וואצלאוו שטארק (אויף וויזנערא 12).

דער מערדער וועט בקרוב געשטעלט ווערען פאר׳ן שטאנד-געריכט.

גוט מארגען!

קול חתן, קול כלה

קיין שום בראנזשע אין לאָדז, איז נישט געלעגען אזוי טיף ארצה, ווי די חתן כלה-בראנ-זשע; האָט א כלה-מיידעל זיך געדארפט אויסזוכען א חתן, האָט זי נעבעך גאנצע נעכט געמוזט פער-שווארצט ווערען אויף מאסקענבעלער און אויף „פייפען״, אָדער גאָר גאנצע טעג פערקויפן „בלומ-לעך״ אויף וואוילטעטיגע צוועקען... און אז זי האָט דערביי געהאָט א פעטער אין אמעריקא, האָט זי געקענט געהאָלפען ווערען...

האָט א בחור געוואָלט ווערען א חתן, האָט ער פריהער געדארפט געהען אויף „שויען״, קויפען בילעטען אין קינאָ און געהען אויף „פול טשארניס״ מיט קרעם-טשאסטעס, האָט ער מעהר בעצאָהלט פאר ביקעטען, אויף קינאס און אויף „פול טשארניס״ מיט קרעם-טשאסטעס, וויפיל ער האָט געגומען נדן...

איצט איז אויף דער חתן-כלה געקומען אנ׳-אויפריכטעניש; ס׳איז געקומען א מלאך פון הימעל אינ׳ם געשטאלט פון א יוד אויפ׳ן גרינעם מארק, און געגרינדעט אין לאָדז א הילפס-פעראיין פאר חתנים און כלות.

נישט ווי די ביזאיצטיגע לאָדזער אָפגעלעבטע, נישט מאָדערנע „הכנסת כלות״, וואו מ׳פאָרט צוזאמען א קאָץ מיט אנ׳אינדיק, נאָר א „מאָדער-נער״ חתן כלה פעראיין: מיט א קלוב, מיט טענץ, מיט „זאבאָוועס״ און מיט אלע אנדערע גוטע זאכן.

אין דעם חתן-כלה-קלוב וועלען זיך צוזאמענ-קומען די „חתונה-שטרעבענדע״ מיטגלידער פון „ביידע געשלעכטען״ דאָרט וועט מען זיך „שויען״ „נעזעלשאפטלעך״. א „וואָרט״ וועט געמאכט ווערן לויט׳ן אויסטאוו, תנאים-שרייבען וועט געשטעלט ווערען אויפ׳ן „פאזשאָנדעק דזשענני״ און אָפשמוע-סען זיין חתונה וועט מען לויט׳ן פעראיינס-רעגו-לאמין.

אין פעראיינס-לאָקאל וועט זיך אייביג גע-פונען „זאפאסאָווע״ חופה-דרענגליך וועלכע וועלען אויסגענוצט ווערען אין א נויט-פאל.

לעבען זאָל דער יוד פון גרינעם מארק, וואָס איז געפאלען אויף אזא בעניאלען געדאנק. וואָס א דאנק איהם איז מאָדערניזירט געוואָרען דאָס חתן-כלה פראָבלעם אין אונזער שטאָט — קול חתן, קול כלה!..

נאב—נעק.

א קאפיטאן אויף דער בעשולדיגונגס-באנק

(2) דעם 31 מאי ה. י. איז דער קאפיטאן פילאר, דער שעף פון מיליטער-צופאסונג אין וולאָצלאוו, פאהרענדיג אויף אנ׳אויטא איבער-געפאָהרען אויף טויט די 14 יעהריגע שילערין, זאָפיא אָמווינאָווסקא.

נעכטען איז דער קאפיטאן געשטאנען פאר׳ן מיליטער-געריכט, וועלכער האָט איהם פער׳משפט אויף 2 חדשים ארעסט, אָבער נעהמענדיג אין בעטראכט זיינע פערדינסטען אלס לעגיאָניסט און אלטער זאָלנער, ווערט די שטראָף אָפגעלייגט אויף א יאָהר.

ר. איזראעל

ליבע און טויט

סענסאציאנ. ראָמאַן פון לאדזער לעבע

(131

קאפיטעל 33

א מורא׳דיג געשעהעניש

קיינער אין משוגעים-שפיטאָל האָט נישט גע-וואוסט, אז די באראָנין דרוזע, וועלכע האָט זיך גע-פונען אין דער פרויען-אָפטיילונג און הענריק זיל-בערשטיין, וועלכער איז געבראַכט געוואָרען אין דער מענער-אָפטיילונג, האָבען צווישען זיך עפעס געמיינזאַמעס, קיינער האָט נישט געוואוסט, וועגען דער שווערער טראַגעדיע, וועלכע האָט פערורזאַכט דאָס אומגליק פון דער פרוי און קיינער האָט נישט געוואוסט וואָס האָט פערורזאַכט דאָס משוגעת פון דעם דאָזיגען מענשען, אין 2 בעזונדערע אָפטיילונ-גען הינטער דיזעלבע מויערען האָבען זיך געפונען 2 מענשען, וואָס זענען געווען אזוי ווייט פון זיך און דאָך האָבען זיי געהאַט אַזויפיל געמיינזאַמעס.

דאָס לעבען אין שפיטאָל איז געגאַנגען דעם באַרמאַלען גאַנג. די טעג זענען געווען אַזוי ענהליך איינער צום אנדערען: עסען פאַר די קראַנקע, דאַן שפאַצירען, ווידער עסען און שלאָפען, יעדער קראַנ-קער מיט זיין גרויס אומגליק און וועהטאָג. קיינער איז נישט געווען בצוואוסטזיניג אין דעם וואָס איהם פעהלט און דאָך האָט יעדער געוואוסט, אַז איהם פעהלט עפעס.

אויף צומאָרגענס נאָכדעם ווי טשאַרל האָט אַדוואָקאַט נירענבערגס בריף, איז ער געקומען אין משוגעים-אַנשטאַלט און זיך געווענדעט צום הויפט-דאָקטאָר.

— הער דאָקטאָר, האָט טשאַרל געזאָגט, איך האָב געפונען פאַר מיין חוב אייך אַהערקומען און מיטטיילען אייך אַ זעהר וויכטיגען ענין וועגען אייערע צוויי פאַציענטען.

— ביטע הער דעטעקטיוו, איך הער אייך זעהר גערן.

טשאַרל האָט דערצעהלט דעם דאָקטאָר וועגען דעם, אַז אין זיין אַנשטאַלט געפינט זיך דער, וועל-כער איז דער שולדיגער אין דער קראַנק-הייט פון זיין פאַציענטין די באַראָנין דרוזע, און אַז אין דער אמת׳ן איז זי גאָרנישט קיין באַראָנין נאָר אַ רוסיש מיידעל מיט׳ן נאָמען סאָניע גינזבורג, טשאַרל האָט דאַ איבערגעגעבען דעם דאָקטאָר בקיצור דעם גאַנצען אינהאַלט פון סאָניעס טראַגעדיע.

— איך דערצעהל אייך דאָס אַלץ דערפאַר, האָט טשאַרל געזאָגט, כדי איהר זאָלט דאָס וויסען און פערשטעהען וואָס טוט זיך אין דער נשמה פון דעם אומגליקליכען מיידעל, אפשר וועט איהר דאָך, הער דאָקטאָר געפינען אַ מיטעל ווי אַזוי זי געזונד צו מאַכען,

— איך ווידערהאָל אייך נאָכאַמאָל דאָס וואָס איך האָב אייך שוין איינמאָל געזאָגט, דאָס מיידעל קען געזונד ווערען אויב איהרע נערווע וועלען בע-קומען עפעס אַ שווערע, אַ שטאַרקע אויפטרייסלונג, נאָר אַ גרעסערע ווי די דאָזיגע נערוועז האָבען שוין אַריבערגעטראָגען, דאַגעגען איז פאַר דעם פאַציענט, וועגען וועלכען איהר האָט גערעדט נישט פערהאַן קיין שום רעטונג, ער איז אינגאַנצען פער-לוירען. און איצט, הער דעטעקטיוו איז מיר עפעס איינגעפאַלען, נאָכדעם ווי איך האָב אויסגעהערט אייער געשיכטע, איהר זאָגט, אַז דער דאָזיגער זיל-בערשטיין-נירענבערג איז דער שולדיגער אין דעם וואָס דאָס מיידעל איז משוגע געוואָרען, איהר האַלט, אַז נאָר ער האָט זי געבראַכט צו איהר איצטיגער לאַגע.

— יאָ הער דאָקטאָר איך בין אין דעם מעהר ווי איבערצייגט.

— אויב אַזוי וועל איך ביידע קראַנקע צוזאַ-מענפיהרען אויף א ווייל און זעהען וואָס פאַרא איינדרוק דאָס וועט אויף זיי ביידע מאַכען, צי וועלען זיי זיך דערקענען אָדער נישט, און אפשר וועט, דאָס מיידעל אַזוי אויפגעטרייסלט ווערען פון דער דאָזיגער אונערוואַרטעטער בעגעגעניש, אַז דאָס וועט זיין איהר רפואה. קיין שאָדען קען איהר די דאָזיגע בעגעגעניש בשום אופן נישט ברענגען.

— טוט ווי איהר פערשטעהט דאָקטאָר, אַבי זי זאָל געזונד ווערען.

— יאָ איך וועל דעם דאָזיגען פרוב מאַכען און דאָס באַלד, אויב איהר ווילט בייוואוינען די דאָזיגע, אפשר נישט הימלישע סצענע, קענט איהר דאָ בלייבען.

— אַ דאַנק, דאָקטאָר, איך וועל גערן אויס-נוצען אייער ערלויבניש.

דער דאָקטאָר האָט אַרויסגעגעבען די געהעריגע פעראָרדנונגען וואָס האָבען געדאַרפט דערפיהרען איינצואָרדנען די בעגעגעניש צווישען סאָניען און נירענבערגן. אַלס אָרט פון׳ם צוזאַמענפיהרען זיי איז בעשטימט געוואָרען דער קאַבינעט פון דאָקטאָר. צוערשט האָט מען דאָרט אריינגעפיהרט סאָניען, זי איז אַריינגעגאַנגען פריהליך און מיט אַ שטאַרק גע-לעכטער, זי איז געווען אויסגעפוצט אין איהרע שענסטע מלבושים, בכלל האָט סאָניע דורך דער גאַנצער צייט פון איהר קראַנקהייט גערן געהאַט זיך צו פוצען, וואַשען און שעהן אָנטאָן. סאָניע האָט זיך אַרומגעקוקט אין אַלע זייטען, געזעהען דעם דאָקטאָר און טשאַרלען, אָבער ס׳האָט אויסגע-זעהען, אַז זי האָט קיינעם נישט דערקענט, זי האָט גלייך אָנגעהויבען צו רעדען אַזוי, ווי זי וואָלט שוין לאַנג געווען אין דאָזיגען צימער און גערעדט האָט זי נאָר וועגען איהר קינד, וועגען באַראָן דרוזע און וועגען פערשידענע אַנדערע זאַכען, וועלכע קיינער האָט נישט פערשטאַנען.

— פרוי באַראָנין, האָט דער דאָקטאָר זיך צו איהר געווענדעט, זעצט אייך, באַלד וועט אַהער-קומען אייער בעקאַנטער.

— איהר אלטער אייזעל-קאָפּ, האָט סאָניע מיט אַ געלעכטער געזאָגט, ווער האָט אייך געזאָגט, אַז איך בין אַ באַראָנין, די באַראָנין איז אַוועקגעפאָהרען מיט׳ן באַראָן דרוזע און איך בין געבליבען אויף שיף?

— מיט וועמען זענט איהר געפאָהרען אויף דער שיף.

— מיט מיין געליבטען, מיט מיין חתן.

— ווי הייסט ער אייער חתן

— הענריק נירענבערג, אַזוי הייסט ער, איך וואָלט איהם דערשטיקט, ווען איך וואָלט איהם איצט געזעהען.

— באַלד וועט איהר איהם זעהען, האָט דער דאָקטאָר, געבענדיג א וואונק צו איינעם פון די בע-דינטע, אַז ער זאָל אַריינרופען נירענבערגן.

(פאָרטזעצונג קומט).

די סעזאָן־אַרבייטער וועלען דויערן ביז׳ן 15. נאָוועמבער

(א) דער וויצע־פּרעזידענט ראַפּאַלסקי האָט נעכטען דעקלערירט פאַר א דעלעגאַציע פון סעזאָן־אַרבייטער, אז דער מאַגיסטראַט וועט, מחמת דעם מאַנגעל אין געלד־מיטלען, נישט אויסצאָהלען די אַרבייטער די 13־טע פּענסיע אין, אז די סעזאָן־אַרבייטען וועלען הײַיאָהר דויערן, ווי פאַראיאָהרען ביז׳ן 15 נאָוועמבער.

אַ לאָדזער פּאַרטאַג־בילדעל

(2) דער 22־יעהריגער אַלפאַנס, זיגמונט וואַפּינסקי האָט נעכטען אינדערפריה געוואָלט אַפּנעהמען (לעם זשעלאַזנאַ 45) דאָס נאַכט־פעררינסט פון דער געסען־מיידעל קאַזשימיערא דאָמבראָווסקאַ.

דאָס מיידעל האָט זיך נישט געפאָלגט, נאָר, פערקעהרט, געכאַפּט אַ מעסער, און שטאַרק צוּשטאָכען איהר פיינינגער.

איהם האָט מען אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל, און איהר — אַרעסטירט.

בײַ די קליינהענדלער

עס איז פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג אין 2־טן קליינהענדלער פעראיין אַלטשטאַט 10, וועגען די נאָכמיטאָג־קורסען, וועלכע עקזיסטירען בײַ דעם פעראיין. עס איז געוועהלט געוואָרען אַ שול־קאָמיסיע פאַרויצער מענדיל מינץ, וויצע — שמאַי גיטקע, סעקרעטאַר — אברהם פרענקעל, קאַסירער — גבריאל ליטמאַנאָוויטש, עקאָנאָם — מכאל וואַרגאַן, רעוויזיאָנס קאָמיסיע זיסמאַן שפּיזער און יונה פאָפּאָוויטש.

אָוועקגעפאַלען פון הונגער

(א) אויף פּעטריקאָווער 266 איז אָוועקגעפאַלען פאַר הונגער די 35־יעהריגע מאַגדאַלענאַ קויאָוויאַק.

די הימלאָזע קראַנקע האָט מען אָפּגעפיהרט אין דער שטאָטישער זביאָרניע.

די דראָגיסטען־שולע וועט נישט ליקווידירט ווערען

(2) ווי מיר דערוויסען זיך, וועט זיך די לאָדזער דראָגיסטען־שולע נישט ליקווידירען.

די קלאַנגען וועגען ליקווידירען האָבען פערשפּרייט געוויזע מיטגלידער פון דראָגיסטען־פעראיין, וועלכע בעמיהען זיך צו ברענגען שאָדען דער דאָזיגער אינסטיטוציע.

גענען האַרטליביגקייט און העמאָרידן
מאָגען און דאַרם־שטערונגען, לעבער און מילץ־געשווילעכץ, רוקען און קרייץ־שמערצען איז דאָס נאַטירליכע בים־ווי־ וואַסער
Franciszka Józefa
אַ גאָמת חירקונגפאַלסמיטעל. צו בעקומען אין אַלע אַפּטייקען און מקלער־געשעפטען

אַ בריף אין רעדאַקציע

השוב׳ער ה׳ רעדאַקטאָר!

איך האָב דעם כבוד איייך צו בעטען אָפּצודרוקען פאָלגענדען בריף פאַר וועלכען איך דאַנק אייך פאָראויס:

אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם בריף אין נעכטיגען „נייעם פאָלקסבלאַט“, שטעל איך פעסט, 1) אז צו דער נאָטיץ אין „פאָלקסבלאַט“ אונטער דעם קעפּעל „משה פאַנטעל, דיקטאַטאָר אין דער אלטשטאַטישער שוהל“, האָב איך נישט דעם מינדסטען שייכות;

2) עס איז נישט אמת דאָס איך דאַווען ערשט אין שוהל זייט איך בין געוואָרען געוועהלט אלס פּרעזעס אין דער לאָדזער קהלה, דאַגעגען איז אמת אז איך דאַווען מעהרסטענס אַלע יו״ט אין שוהל זייט איך בין געוואָרען געוועהלט אלס דאָזאָר;

3) די פראַגע צי איך הייס א שטענדיגער מתפלל אין דער שוהל, שטעל איך פעסט, אז זייט עטליכע יאָהר האָב איך מיין גצדונגענע שטאָט אין דער שוהל, פאַר וועלכע איך בעצאָהל נישט ערגער ווי אַנדערע מתפללים.

4) וואָס שייך דעם צעטעל כבודים, וואָס עס איז אויסגערעכנט, שטעל איך פעסט, אז די היינטיגע גבאים האָבען נישט קיין רעכט דערצו, דען דער גרעסטער טייל פון די היינטיגע גבאים זענען איבערהויפּט נישט געווען פערטרעטען אין יענעם שוהל־קאָמיטעט ווען איך בין געווען פּרעזעס פון דער קהלה, און די, וואָס האָבען געטיילט דעמאָלס די כבודים האָט זיך דער גרעסטער טייל צוריקגעצויגען פון שוהל ־ קאָמיטעט. ווי עס זאָל נישט זיין שטעה איך ח״ו נישט נידריגער פון אלע אַנדערע מתפללים, וואָס קומען אויך נישט פיל מעהר אין דער שוהל אַ״יין, וואָס בעקומען וועלכען עס איז כבוד.

5) עס איז נישט אמת, אז ה׳ שמואל פּראַגער האָט זיך געוואָנדען צו מיר אז מען איז מיך מכבד מיט חתן תורה, דאַגעגען איז אמת, אז בעת איך בין געשטאַנען בײַם ספר תורה בײַ דעם מנין נעבען מיין שטאָדט און האָב געהאַט חת׳ תורה, מיט וועלכען דאָס מנין האָט מיך מכבד געווען, האָט מען מיך אויך אויפגערופען חת׳ תורה דאָרט וואו משה פאַנטעל דיקטירט. זעלבסטפערשטענדליך האָב איך נישט געטאָרט, על פי דין, פון ספר תורה.

6) עס איז נישט אמת, אז איך האָב בעליידיגט דאָס שוהל־קאָמיטעט, אָדער איך האָב מיך געזאָלט אויסרײַקען מיט וועלכע ס׳איז זלזולים געגען זיי. דאַגעגען איז אמת, אז בעת דער שיהל־פערזאַרגער משה פאַנטעל האָט זיך ערלויבט אויפצודריקען, דאָס ער האָט געוואָלט געבען מיין זוהן א שטהנערע הקפה, האָב איך איהם שאַרף ע״קלערט אז בײַ אונז יודען איז נישט פערהאַן קיין שעהנערע אָדער מיאוסערע הקפה. א חוץ דעם האָט ער מיך געגומען דראָהען מיט׳ן פּרעזעס מינצבערג. דערויף האָב איך איהם געענטפערט, אז איך, אלס דאָזאָר, וועל מיך ווענדען צו דער קהלה זי זאָל נעהמען אונטער איהר שוץ די יודען, וואָס דאַווענען אין דער שוהל.

7) מען בעשולדיגט מיך דאָס איך בין שולדיג אין דער שוהל פאַר נדרים דאָס איז שוין מעהר ווי חוצפה. ווייל ווען דער אינקאַסענט איז גאָר צו מיר געקומען, האָב איך איהם בעצאָהלט. עס איז אמת דאָס איך בין שולדיג פאַר 2 נדרים פון דעם ר״ה און כפות, אפשר נאָך איין נדר, וועלכען איך געדענק נישט. אויב דער קריזיס פון דער שוהל איז אזוי גרויס, אז מען ווארט אויף די פאַר זלאָטעס און דאָס זענען נאָר פעראינטערעסירט די גבאים, האָבען זיי זיך געקאָנט ווענדען צו דער גמינה, די גמינה זאָל בײַ מיר איינקאַסירען. ווי אויך זאָל זי אורטיילען, וואָס די שוהל האָט צו מיר צוגעלייגט, דאַגעגען שטעל איך פעסט, אז איינער פון די כבודים־ציילערס צאָהלט שוין נישט עטליכע יאָהר פאַר קיין עליות און שטעט, פאַר וועלכען די שוהל וואָלט געקאָנט האָבען הכנסה, און עס ליגט אַ פליכט אויף דער גמינה דאָס צו קאָנטראָלירען.

איך בין פעסט איבערצייגט, דאָס אונטער דעם נאָמען „גבאים־קאָמיטעט“ בעהאַלט זיך אנאנים משה פאַנטעל. ווייטער קיינער נישט. אויב די אַנדערע גבאים זענען נאָך נישט בעפרידיגט פון מיין אויפקלערונג, בין איך בערייט מיט זיי צו גיין לדין צו די אָפיציעלע רבנים פון לאָדז, וועלכע איך וועל זיי אָנווייזען.

מיט דרך ארץ

פרנס בנימין רום.

אויפקלערונג

אין צוזאַמענהאַנג מיט דער ידיעה אין דער פּרעסע א. נ. „וועלכע זענען די צייטען“ ערקלערען מיר, אז ה׳ ח. ווייס האָט איבערגעשיקט אויפ׳ן אַדרעס פון דער פירמע י. ווישניעווסקי אין וואַרשע בראַשוזשנאַ. סחורה אויף אַ סומע פון 558 זל. און דערהאַלטען האָט עס דער לייטער אַבראַם יאַנקס. די סחורה איז געוואָרען איבערגעשיקט על פי טעות אָהן זאַלישקע.

איצט צוליב דער אינטערווענץ בײַ דער געהעריגער מקום האָט ה׳ יאַנקס צוגעזאָגט די סומע איבערצושיקען, בעמערקענדיג דערבײַ, אז די סחורה איז געוואָרען געשיקט אויף זיין אייגענעם אדרעס.

6916

איינברוכס־גנבה אין דעם סאַמפּאָלנאַ׳ער פּאָסט־אַמט

(2) נעכטען האָט דער לאָדזער אויספאָרשונגס־אַמט בעקומען אַ מעלדונג, אז מיט אַ נאַכט פריהער האָבען זיך גנבים אַרײַנגעקראָגען אין דעם סאַמפּאָלנער פּאָסט־אַמט.

די גנבים האָבען צובראָכען די ביורקעס, צובראָכען די אייזערנע קאַסעטע, און אַרויסגעגנב׳עט פון דאָרט פאַר 3 טויזענד זלאָטעס פּאָסט־מאַרקען און 113 זל. מיט 67 גראָשען אין מזומן. אויך פון דעם נאַטשעלניקס ביורקע האָבען זיי אַרויסגענומען 300 זלאָטעס.

די גנבים האָט מען נאָך דערווייל נישט געכאַפּט.

דער דאָלאַר אין לאָדז

נעכטען איז דער קורס אָפיציעל — 8,90 — טשעק — 8,92 — נישט אָפיציעל — 8,89 — 8,90 — פונט — 34,50, דייטשע מאַרק — 208,50. לאָדזער ליסטעס 8־פּראָצענטיגע 61.

היינט זינגט אירענאַ נואַרע אין פילהאַרמאָניע

היינט, דינסטאַג אָוועגד, טרעט אויף אין „פילהאַרמאָניע“ מיט איין איינציגען קאָנצערט די פּרעכטיגע זינגערין אירענע דע־נואַרע.

אירענאַ דע־נואַרע זינגט לידער אין צוועקף שפּראַכען, און אין אָריגינעלע קאָסטיומען. איהר קינסטלערישער טאַלאַנט איז זעהר אָריגינעל און בעזיצט אַ הויכע אַרטיסטישע קולטור. איהר הערליכע שטימע און אַרטיסטישע פעהיגקייט, פערגלייכט מען זי היינט צו טאָג צו איוואָ קרעמער און וויקטאָר כענקין.

היינטיגער טעאַטער־רעפּערטואַר

פילהאַרמאָניע — אירענאַ נואַרע.

יודיש קאַמעראַל־טעאַטער — „אַ הארץ, וואָס בענקט“.

שטאָטיש־טעאַטער — אַננאַ אַרדאָנקאַ.

קאַמעראַל־טעאַטער — „האוּ האוּ“.

פּאָפּולערער טעאַטער — „וויקטאָריאַ און איהר הוזאַר“.

קאָקטייל — „מיר שטאַרבען“.

ראַדיאָ־פּראָגראַם

דינסטאַג, ד. 13 אָקטאָבער

11,58 צייטסיגנאַל, 12,10 מוזיק, 3,50 פּראָגראַם פאַר קינדער, 4,20 פאָרלעזונג, 4.40 מוזיק, 5,10 פאָרלעזונג, 5,35 פּאָפּולערער קאָנצערט, 6,50 פערשיידענעס, 7,15 מוזיק, 7,20 רעפּערטואַר, 7,30 מוזיק, 7,35 קאָמוניקאַט פון לאָדזער האַנדעלס־קאַמער, 7,45 ראַדיאָ־פּרעסע, 8,00 פעליעטאָן, 8,15 קאָנצערט, 10,15 געזאַנג, 10,40 קאָמוניקאַטען, ספּאָרט, 11,00 לייכטע און טאַנץ־מוזיק.

23־טע מלוכה־לאָטעריע

5־טע קלאַס, 27־טער ציהונגס־טאָג

P r e m j e :

1) Wygrana zł. 250 plus premja zł. 3.000 padła na Nr. 9373.

2) Wygrana zł. 250 plus premja zł. 3.000 padło na Nr. 10335.

3) Wygrana zł. 250 plus premja zł. 3.000 padła na Nr. 90085.

4) Wygrana zł. 250 plus premja zł. 3.000 padła na Nr. 202723.

5) Wygrana zł. 500 plus premja zł. 3.000 padła na Nr. 203137. 10.000 zł. Nr. 147489.

Po 3.000 zł. Nr. 28797 38105 46717 143800 175035.

Po 2,000 zł. Nr. 22495 34545 88241 104717 108749 118285 119461 161666 168817 171459 172232 194567 198701 200503 205139 205590.

Po 1,000 zł. Nr. 5745 18906 21095 30888 35252 45022 47125 49720 53186 57818 70826 76557 76713 86544 87675 94932 113178 114745 119506 121043 133561 140392 166475 174167 176248 176356 176467 176734 179921 180573 187040 193638 197887 201748.

Po 500 zł. Nr. 106 1449 2572 2839 3239 3461 3756 6823 8634 8910 10086 10994 11513 13461 15299 15511 23485 24824 24872 26409 27470 29736 33956 35122 35794 38294 40976 41974 43776 45109 45257 45991 46644 46644 46848 47049 48265 51457 51937 51998 52266 52790 54755 55536 55624 58724 62400 65743 65959 67051 70257 70635 71774 73189 73727 74445 77144 81270 81769 83349 85928 88952 91925 91945 92132 92599 92645 94130 94694 95466 98205 98324 98394 98942 99936 101378 101985 104149 104413 104581 105327 106263 107508 107821 109418 110589 110999 111631 112274 112585 114857 118979 120822 122108 123205 123829 124832 126615 127158 128808 128910 131723 133311 136794 140728 142457 142753 144653 147290 148783 149104 149104 149383 149682 151548 151717 155586 156287 156786 158044 158927 161313 162762 164063 166476 166549 167734 168666 169103 172420 172959 172993 173561 175569 177161 182270 185806 186361 186396 187291 189743 191399 191467 192653 194326 196288 196825 197219 197685 198531 198958 199742 200276 200426 201109 202659 204227 205054 208797.

Po 250 złotych padło na numery:

52 67 82 127 42 92 220 88 327 428 72 85
519 49 55 58 65 97 618 65 756 875 79 94 910
1251 332 402 549 62 611 740 48 66 910 33
61 89 1292 288 94 378 516 609 714 24 3019
71 207 52 418 507 63 77 611 38 809 910 41
4022 38 73 117 210 389 654 752 919 57 5003
13 55 391 580 816 6019 73 74 98 223 493 583
86 616 40 73 789 865 70 979 87 7120 83 449
531 610 737 851 55 86 960 8063 83 191 93 286
425 34 81 515 682 715 37 75 853 993 9084 97
226 57 77 80 413 823 964 10032 43 167 87
97 293 371 91 420 566 669 784 98 809 012
11102 75 223 441 52 68 779 894 947 86 95

25004 143 43 234 300 447 68 78 627 714 861
916 80 26019 25 96 114 56 81 305 80 755 27007 50
106 17 27 41 281 375 441 72 76 572 705 86 28060
134 45 85 489 521 634 51 66 834 40 947 99 29020
76 119 91 99 220 70 308 77 401 506 657 759 87 97
832 959 30035 145 457 703 83 875 97 921 31147
238 60 83 321 86 423 552 54 55 638 761 [illegible] 40 59
909 15 25 32196 266 368 418 97 593 670 734 65
855 83 921 33165 231 75 323 34 534 62 760 74
34160 67 69 75 203 52 63 534 82 666 807 934 42
35958 67 215 427 529 33 36 648 871 908 36006 547
606 824 956 86 37051 160 241 62 490 528 38 41 81 651
54 706 17 81 863 38007 73 267 301 420 28 34 90
501 17 909 30 63 39120 86 418 35 787 846 49 60
40073 162 478 514 [illegible] 93 633 34 55 77 759 806 909
41126 228 86 375 458 69 83 539 748 917 86 42138
300 487 620 706 800 43064 191 246 572 99 648 764
84 845 44152 578 82 652 85 716 805 42 906 48 45020
39 329 35 70 510 618 36 47 62 69 99 730 35 37 919
46211 346 75 414 552 79 807 31 59 82 918 28 47068
71 112 215 64 506 604 9 701 6 91 814 48072 114
314 34 417 61 504 669 75 702 4 25 45 94 935 49045
112 218 25 36 72 83 416 23 747 900 7 11 29 48.

50047 103 249 93 96 429 33 581 643 83 753 885
91 989 95 51165 85 310 35 519 42 69 76 601 9 14
63 87 731 89 844 928 52017 165 96 345 78 840 96 565
640 863 53054 125 48 53 59 99 204 352 414 16 623
68 85 768 84 92 823 65 66 88 54041 109 37 203
406 512 608 61 66 749 962 55037 111 82 258 540 617
43 912 56170 85 268 311 623 754 57131 81 87 278 509
11 613 99 738 854 79 963 58019 66 149 355 71 528
606 728 90 9006 14 36 59132 62 205 320 24 97
435 578 83 635 50 66 79 94 729 41 42 830 60161
206 90 339 489 99 510 37 622 721 54 80 920 61074
87 161 70 86 628 42 75 987 62187 219 63 65 626
59 806 63164 218 324 35 443 66 538 615 849 60
64023 30 65 110 71 201 460 623 749 65040 254 322
46 642 65 70 711 68 74 812 44 53 91 935 37 66020
87 183 233 52 393 420 57 88 95 520 731 804 964
67085 102 30 77 313 54 99 405 13 62 81 504 46
690 723 864 68011 24 27 243 374 494 534 93 664 942
69135 214 18 332 34 469 561 79 83 90 647 766 871
70035 96 215 97 300 48 73 592 779 842 66 71006 141
262 82 533 48 787 825 44 72044 261 452 501 5 8
660 726 818 31 32 88 959 64 73000 68 88 230 501
606 61 900 74029 201 88 340 45 91 489 537 38 87.
75203 55 94 351 77 94 452 523 79 97 721 25 91
800 64 947 89 76030 56 157 450 523 625 73 99 709
51 88 884 939 77061 89 122 221 46 90 356 905 42
78012 28 141 95 206 648 95 79096 112 45 234 368
85 403 96 503 645 730 99 834 41 92 80173 406 80
89 623 728 29 71 807 963 81035 159 74 92 209 558
925 82025 84 143 46 86 215 72 90 91 323 94 406
54 628 62 731 819 27 83065 210 534 659 777 831 94
904 84009 43 131 90 217 21 81 338 501 760 989
85156 327 46 445 82 554 672 863 920 56 74 86024
243 60 317 18 30 406 545 698 727 34 72 87001 33
229 356 636 76 822 88023 278 98 435 41 42 56 512
31 46 627 85 773 98 846 91 89213 61 625 775 816
21 65 962 90331 400 87 569 800 78 91222 51 302
514 604 13 45 779 894 92016 24 52 96 247 337 411
27 83 632 34 41 725 46 856 98 905 21 93050 92
134 44 280 321 85 523 636 66 90 811 60 934 59
94030 117 322 406 611 926 95236 67 301 564 703
47 69 37 875 979 96295 303 461 66 510 612 20 23
39 733 52 828 91 918 24 45 52 97126 65 225 37 38
67 351 83 530 50 717 40 822 31 90 915 92 98008 58
77 111 201 65 328 61 411 15 539 60 633 66 786 917
99070 74 264 358 4240 640 770 823 995.

100126 250 56 328 46 55 65 542 50 611 12 96
713 42 807 55 65 918 34 53 101096 1314 43 437
56 771 936 102252 77 79N 303 11 93 585 602 764
85 103015 126 81 95 363 442 532 673 77 724 923
104188 209 469 96 637 76 793 80651 85 934 61 95
105053 156 247 492 519 36 859 62 94 9805 66 106006
23 36 91 232 50 315 400 92 719 961 107122 63 64
287 467 74 99 576 602 59 82 735 830 933 69 108047
138 77 259 526 761 91 811 38 60 964 89 98 109066
101 223 39 354 404 621 58 767 894 63 110013 123
34 287 309 27 532 97 627 88 716 73 933 88 94
111184 205 56 442 88 639 802 986 112027 63 139
89 309 65 407 72 548 622 700 813 73 916 73 113067
83 154 217 366 461 552 65 727 803 [illegible] 71 90 975
114089 90 97 113 230 394 409 37 39 685 715
63 894 989 115018 34 82 317 41 78 87 445 46 622
63 720 812 36 960 116007 96 223 74 461 68 641 724
873 960 117012 175 89 368 434 66 526 46 649 803
4 7 928 86 118199 266 327 78 523 624 79 751 807
26 914 94 97 119003 86 208 359 552 717 50 52
886 924 120014 99 178 314 42 54 72 472 605 25
90 800 67 88 121320 26 411 67 505 606 79 770 96
931 122266 519 88 881 933 80 123029 39 193 396 449
537 40 49 724 837 75 918 39 124024 30 32 104 233
318 76 424 542 648 761 801 2 60 967.

125225 317 21 489 575 96 658 709 22 50 824 957
85 126057 120 336 87 406 530 87 725 812 31 71 976
127056 198 228 96 402 16 564 610 865 924 128020
263 323 34 416 81 615 849 975 1209060 275 347 695
799 830 987 130025 279 312 499 659 75 969 131049
104 28 230 329 57 416 59 684 99 747908 86 132109
67 561 601 713 97 808 10 47 915 133121 92 224 86
232 45 405 22 40 48 75 536 42 63 91 762 89 886
906 10 60 66 134048 233 313 401 10 60 517 63 66
78 717 42 45 135049 463 676 719 25 30 37 912 36
84 136064 160 444 757 819 137099 100 41 201 18
29 41 60 82 92 98 370 416 44 57 93 666 723 863
959 138026 79 105 33 218 32 527 77 751 14 317 86
139230 93 327 38 44 466 755 96 854 966 98 140183
310 57 406 64 566 703 14 97 852 908 74 96 141032
61 171 293 314 412 13 505 711 27 73 74 831 43
958 142222 346 505 30 601 94 755 849 143118 76
91 214 25 308 66 77 407 614 32 733 37 809 19
144052 174 378 596 701 841 912 90 145114 50 241
71 333 49 529 64 663 781 875 986 146146 67 312
67 72 82 421 30 52 660 727 937 147052 99 279 431
520 33 693 809 98 948 70 148008 211 315 495 526
69 600 49 82 758 855 976 149079 501 22 601 8 29
45 95 724 85 860 904 7 8 89.

150022 104 36 65 213 18 63 79 94 551 617 816
28 32 62 981 151061 128 219 21 88 395 458 78 543 51
718 972 152041 114 359 579 654 767 834 91 907
55 69 153005 48 72 92 183 225 59 67 397 453 554
722 43 77 846 79 959 79 154126 235 319 33 83 425
45 97 620 31 83 734 58 848 907 38 53 155112 60
301 2 479 39 523 633 78 85 957 99 156081 138 45
310 691 953 157176 80 81 233 74 479 610 19 702
86 892 948 158058 137 61 598 99 89 913 159002 22
206 403 647 79 764 87 861 956 160089 205 309 58
474 81 625 38 708 963 65 161175 212 71 321 42 83
505 682 952 91 96 162004 181 99 388 146 513 639
57 69 744 62 66 89 810 62 927 48 163032 159 232
324 45 55 88 435 573 659 708 57 54 811 164103
237 311 24 25 581 93 746 80 897 542 98 165000
122 43 281 83 351 593 6777 705 984 166054 91 112
80 267 69 308 46 71 602 714 29 38 167021 177 200
30 78 441 85 55 639 733 93 962 64 67 86 168141
71 84 229 779 681 724 870 930 169105 8 68 267 353
490 99 560 606 740 58 65 896 913 34 170028 120
38 316 553 63 606 67 746 811 42 58 98 905 172049
182 231 427 56 553 59 92 661 754 854 982 173077
112 251 337 47 93 450 87 590 56 603 737 872 910
174023 122 33 49 90 210 326 75 440 525 40 608 97
707 82 96 802 994.

175021 135 50 265 83 353 65 416 574 671 85
712 25 803 11 69 99 939 176012 46 62 454 60 660
883 177165 409 534 77 612 16 62 702 934 178005
6 97 106 284 340 444 615 60 77 814 997 179026 74
190 637 856 180011 20 43 83 128 337 42 68 74 95
560 637 87 734 54 96 820 911 89 181050 67 139 287
309 459 712 65 95 809 47 957 98 182047 84 89 199
207 18 59 78 393 477 81 617 45 735 183051 88 137
281 387 445 94 728 983 98 184001 34 106 280 333
55 72 93 646 732 51 816 185053 332 522 88 619 775
814 47 52 74 186033 64 80 306 88 404 90 554 608
11 720 47 76 832 50 71 973 187007 18 48 59 76 150
58 205 66 88 313 459 514 40 737 95 873 954 188248
341 584 658 89 93 754 877 965 189084 207 22 39 304
9 29 431 53 726 858 190063 164 65 97 241 350 79
407 589 758 838 93 928 191075 120 44 272 372
466 85 501 51 611 94 754 918 62 192029 104 204
46 330 94 623 3960 702 99 876 935 193012 91 146
283 525 78 773 194027 60 200 43 78 347 85 416 30
39 84 92 635 751 831 65 66 914 95 195054 108 205
46 327 430 524 47 51 723 814 41 196168 85 227 326
65 434 81 686 99 729 38 73 85 807 8 197287 315 31
35 667 89 876 198079 141 203 72 319 558 630 744
62 63 70 843 924 52 67 199090 120 30 53 65 228
340 476 543 52 667 752 71 89 947 62.

200045 65 124 574 86 87 730 934 86 201016
27 249 307 45 71 98 576 709 33 92 848 922 202020
71 196 204 52 385 492 549 807 14 62 86 999 203150
316 434 51 571 631 714 854 61 80 945 204019 45
252 418 597 673 950 105019 25 44 103 305 578
662 878 930 66 68 206003 73 78 190 243 66 459 669
749 809 40 41 57 997 207322 95 534 48 52 637 776
885 208202 80 455 623 86 755 76 209016 153 63
264 345 415 588 626 79 731 821 93 974.

Bata הערבסט-שיך אין גאס אריין און אין שטוב

9.90

Modell 215

פאַר קינדער אויף קיהלע הערבסט-טעג וואַרעמע און בעקוועמע שיך פון קעמעל-האָר. פאַר הערן 12.90, פאַר דאַמען 9.90, פאַר קינדער 7.90—5.90.

24.90

Modell 4645·20

בעקוועמע שנאַלען-פאַנטאָפעל פון באָקס-קאַלב אויף אַ נידריגען אָבצאַס. צוליב זייער צוועק-מעסיגקייט זענען זיי גוט אויף שבת און יום-טוב

19.90

Modell 2945·11

פאַר אונזערע בעל-הבית'טעס צו איינקויפען און צום טעגליכען בענוצען די דאָזיגע בעקוועמע און דויערהאַפטע שנאַלען-שיך, פון שוואַרצען אָדער ברוינעם באָקס.

24.90

Modell 1845·03

שנאַלען-פאַנטאָפעל מיט אַ האַלב הויכען אָבצאַס. איהר איינפאַכע עלעגאַנץ איז זעהר בעליבט. מיר אַרבייטען זיי אויס אין שוואַרצער אָדער ברוינער פאַרב פון פערש. מאַטעריאַלען.

קלאַנג-קינא-טעאַטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26

היינט און פאָלגענדע טעג!

די גרעסטע פילם-רעוואָלוציע פון דער וועלט — אַ ריהרענדע דראַמאַטישע דראַמע א. נ.

פון וואַנען ס'איז נישטאָ קיין צוריקוועג

אין דער הויפט-ראָלע: די בעצויבערנד-שעהנע ITA RINA

אין גרעסטען פילם-סוקצעס פון דער לעצטער צייט. — טראַגעדיע פון אַ פערגוואַלדיגטער פרוי.

נעכסטער פראָגראַם: נעכסטער פראָגראַם:
„די ליבע אין מדבר"

אָנהויב אין נעוו. טעג 4 נאָכמ. שבת, זונטאָג 12 בייטאָג.

קלאַנג-קינא
MIMOZA
קילינסקיעגאָ 178

היינט און פאָלגענדע טעג!

גרויסע פראַנצ. קלאַנג-פראָדוקציע א. נ.

„אונטער די דעכער פון פאַריז"

אין די הויפט-ראָלען:
ALBERT PREJEAN
i POLA ILLERY

אָנהויב 4 נאָכמ., שבת און זונטאָג 2 בײטאָג
אויפ'ן ערשטען סעאַנס אַלע פּלעצער 60 גר

זיכערע הילף און אַ רפואה

אהז א אפעראציע, אָן בלוט, אהז א מעסער און אהן בלוט-פערגיפטונג פאַר קראַנקע אויף קילעס פאַר מענער ווייבער און קינדער. פערשידענע קאַליקעס אין גוף פאַר הויקערס און פיס

פערלאָזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראָך וועט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאָפּ, אָדער אזוי ווי א וואַסער-קאַן און עס פאַלט אַריין אין דעם פוס און דער קראַנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס וועט ער שטאַרבען. ספּעציעל נוצען די האַלבאַנדאַזשען אויסגעצייכענט גוט דורך גרויסע פראָפעסאָרען מיט מיינע בעהאַנדלונג. און דורך דיזע טראַפעסער דאָקטאָר בראַכורעהונג בעוואוסטזיין זיכער דעם שטערטען און געפעהרליכסטען ברוך. אויך פאַר הויקערס ליידען מיט הייל-גאַרטען און אפּאַראַטען פאַר פערקרימטע פוס און פּלאַטפוס ספּעציעלע אַהנלאַגען אין די שיך. גומען גומענע פיס און הענד, גומענע זאַקען פאַר די גרעסטע קראַנקע אָדערן.
אַמפּפאַנגס פון 9 ביז 1 בײטאָג און פון 3 ביז 7 אין אָוונט.

אָרטאָפּעדישע אַנשטאַלט
Specialist J. RAPAPORT Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאָס פערזענליכע ערשיינען פון די קראַנקע איז אונבעדינגט נויטיג. דיפּלאָמען האָבען אויסגעשטעלט פאָלגענדע אוניווערזיטעטס-פּראָפעסאָרען: פּריפ. ד"ר בּאַראַנטש, פּראָפ. דר. י. מאַרישלער, פּראָפ. ד"ר בר. קיפּלאַנאָווסקי און אויך אַנדערע.
מיר נעהמען אויך אָן פערזיכערטע פון דער קראַנקען-קאַסע.

דאַנקזאָגונג.

אַ דאַנק דעם גרויסען ספּעציאַליסט דעם ה' דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, וואוינהאַפט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10 (פראָנט, פּאַרטער) בין איך בעפרייט געוואָרען פון אַ שווערער אָפּעראַציע, וואָס האָט מיך געדראָהט צוליב דער ברוך-קראַנקהייט. אין די קריטישסטע טעג האָט ה' דיר. י. ראַפּאַפּאָרט נישט געשוינט קיין מיה און האָט נישט גערוהט, ביז מיין געזונד-צושטאַנד איז געוואָרען בעפרידיגענד און פאַר דאָס אויסדריקט און אויסקורירען מיך פון דאָס געפעהרליכער ברוך-קראַנקהייט דריק איהם אויס מיין עפענטליכע דאַנקבאַרקייט. לייזער מאַביאַש, לאָדז, נאַוואָטקאַ 7, 3. שט.

Dr. Z. Rakowski

פאַר אויערן-, נאָז-, האַלז- און לונגען-קראַנקהייטען
9 קאָנסטאַנטינער 9 טעלעפאָן 127-81
שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אָן אין לעשניצע זגערזשער 17 פון 10 — 11 און פון 5—8.

Doktór
Łagunowski
Piotrkowska 70
i róg Traugutta
Tel. 181-83.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Leczenie światłem: promieniami Roentgena i lampą kwarcową.
Przyjmuje od 8³⁰ do 10³ rano, od 1-ej do 2³⁰ pp od 6 do 8³⁰ w., w niedzielę i święta od 10 pd -ej. Dla pań oddzielna poczekalnia

אויפפאָדערונג!

דערמיט ווערען אויפגעפאָדערט אַלע בעלי-חובות פון דער פירמע „ERBE" פון פיעטריק. 8, די קינדער פון ביאַלער'ן, פּיעטריקאָווער 60, צו קומען מיט וואָך, דעם 14-טען אָקטאָבער 1931 פון 7-10 אָוונט קאַמיענאַ 15 אויף

אַ וויכטיגע קאָנפערענץ,

וואו איהר וועט דערנאָך זיכער אייער חוב צוריקבעקומען. קומט אַלע פּינקטליך, ווייל עס האַנדעלט זיך אין אייערע אייגענע אינטערעסען.
מיט אַכטונג
ה. האָהן, קאַמיענאַ 15 6906

דאָס דאַרפען אַלע וויסען!

איז מיין ביוראָ ווערט געשריבען און ערלעדיגט מיט ערפאָלג אַלערליי בּיטעס, רעקורסען, אַפּעלאַציעס אין אַלע אינסטאַנציעס, ווי: סאַנדאָווע, סקאַרבאָווע, וואָיעוואָדסקע, אַדמיניסטראַציע א.ז.וו. ווי אויך אַקטען, קאָנטראַקטען, פונקטאַציעס, פּריוואַט-קאָרעספּאָנדענץ, איבערשרייבונגען אויף דער מאַשין. איבערזעצונגען אין פערשיד. שפּראַכען. בעזונדערע אָבטיילונג פאַר אינקאַסאָ, פּראָטעסטירטע וועקסעל. געדענקט די אַדרעס:
פּיעטריקאָווער 44
צווייטע לינקע אָפיצינע, 1. שט.
דורכגאַנג — פּילסודסקיעגאָ (וואָסכאָדניאַ) 63.
מיט אַכטונג ג. גרינבוים.

אַ קוואַליפיצירטער
זייד-שפּולער
וואָלט אַ היים געזוכט צו שפּולען זייד, טהעגם. בוימוואָל. אָפּערטען אין אַדמיניסטראַציע אונטער „זייד" 6915

יעדער איינציגער
האָט זיך איבערצייגט, אַז פאַר
מעבעל
דיוואַנעס, פּעלצען, נייה-מאַשינען, גאַרדעראָבען אז"וו צאָהלט די העכסטע פּרייזען
א. ווייצמאַן שענקעוויטש 23
טעלעפאָן 191-00.
ביי מיר איז שטענדיג פערשידען געניצטע מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פערקויפען.

Dr. med.
W. Eychner
גינעקאָלאָג-אַקושער
11 זגערזשער 11
טעלעפאָן 134·72
נעמט אָן פון 3—4 נאָכמ. און פון 7 — 9 אָוונד.

Dr. med.
H. LUBICZ
ספּעציאַליסט פאַר הויט-, ווענערישע און געשלעכטס-קראַנקהייטען
צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43) טעל. 13·142
עמפּפאַנגס-שטה'ן 8 – 10, 12 – 2 און 5 – 8, זונטאָג און יו"ט 9—1. פאַר דאַמען בעזונדערע וואַרטע-זאַל

פּרייז פון אַנ'אָנאָנס ביז 15 ווערטער נור 1 זלאָטי

קליינע אַנאָנסען

פּרייז פון אַנ'אָנאָנס ביז 15 ווערטער נור 1 זלאָטי

עס איז נויטיג

שליטען-אַרבייטער קענען זיך זאָפאָרט מעלדען בײ ד. סאָסנאָווסקי ווסכאָדניאַ 19 פראָנט.

אַנ'אַרבייטער צו רונד-זשאַקאַרד-מאַשין ווערט געזוכט בײ מ. פרענקעל פּולנאָצנאַ 27.

אַ קוואַליפיצירטער שטריקער אויף אַ 12-ער מאַשין קען זיך מעלדען בײ איזביצקי לימאַנאָווסקיעגאָ 72.

אַ פּראָווינצער יונגעל פון 15—18 יאָהר ווערט געברויכט בײ אַלעקסאַנדראָוויטש סקלאַדאָוואַ 18.

אַ קוואַליפיצירטער מענער בעשטעלט זוכט אַ פּאָסטען צו ערפאַהרען אין אַדמיניסט.

איך זוך אַ שותף צו דאַמסקע מאַגאַזין ער זאָל אויך זיין אַ גוטער ווערקפיהרער, כ'בעזיץ אַנ'אייגענע פּראַצאָ. צו ערפאַהרען אין אַדמינ.

אַ טיכטיגער פערקויפער אין דער קאָנפעקציע-בראַנזשע ווערט פון זאָפאָרט געזוכט, צו ערפאַהרען אין אַדמינ.

אַ קוואַליפיצירטער האַנד נייהער מיט לעכער צו ערשטע סאָרט מענער מאַגאַזין קען זיך מעלדען בײ זילבערגלייט פּולנאָצנאַ 14.

אַ לערן-מיידעל צו היטען ווערט געברויכט פּלאַץ וואָלנאָשטשי 9 בײ זענדעל.

עס ווערען געזוכט טריקאָ-נייהערס צו מעלדען בײ י. פאַלקע פּולנאָצנאַ 4.

סזוערט געזוכט אַ קעטלער צו אָבערלאָק אויף טריקאָ בײ קליגער בזשעזשינער 23.

לאָקאַלען

פראָנט-לאָקאַלען אויף ביוראָס, לאַגערן אין אַנ'ערשטקלאַסיג הויז צו פערמיטען טעלעפאָן 101-34.

איבערצוגעבען פון זאָפאָרט אַ געוועלב מיט אַ שטוב און איבער דעם געוועלב נאָך אַ שטוב צו ערפאַהרען זגערזשער 90 בײ לובאַכינסקי מעקלערס געווינשען.

אַ שאָפע געאייניגט אויף קוילען ס'קען אויך זיין אויף אַנדערע זאַכען איז צו פערדינגען צו ערפאַהרען ווסכאָדניאַ 22 בײ אוניקאָווסקי.

צווי אָנשטענדיגע יונגעלייט צו שלאָפען ווערען געזוכט פּיעטריקאָווער 119 פראָנט 1-טער שטאָק, וואָהנונג 8.

פערשידענעס

אַ שפּאַן-פערד 90 אויף 80 מיט פּליטען און אַנ'אויווען צו פערקויפען. טעלעפאָן 101-34.

ראַשעל-פאַבריקאַנטען! עס ווערט אָנגענומען צו שפּאַנען פאַרוועזן אין פערשידענע ברייטען טריקאָ-וואַרע. טעלעפאָן 101-34.

עס איז פערלוירען געוואָרען אַ קוויט נומער 76670 פון באַנק „קופּיעצקי קרעדיטאָווי" אויף אַ וועקסעל פון 50 זל. אויפ'ן נאָמען מ. בערקאָוויטש. דער קוויט ווערט ערקלערט פאַר אונגילטיג. דער ערליכער פינדער ווערט געבעטען אָפּצוגעבען צו מ. בערקאָוויטש פּילסודסקיעגאָ 21.

אַכטונג טריקאָ און סוועטער-פאַבריקאַנטען!! עס ווערט אָנגענומען אין אונזער מעכאַנישער נייעריי צו נייהען טריקאָ-וועש און סוועטערס אויך רעפּאַרירען אויף אַ „אוניאָן" גומי-מאַשין. צו ביליגע פּרייזען. טעלעפאָן 101.34.

איך קויף און פערקויף נייע געניצטע זאַקען-מאַשינען אויך זעמטליכע רעפּעראַטורען אויך ספּאָרט „אָמעגאַ" קינדערישע און גרויסע. דוד קופּערמאַן פּראַנציסקאַנער 28.

——=:0:=——

אַנאָנסען-פּרייזען פאַר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאָג און ערב יו"ט—24 גר. אין דער זייט 8 שפּאַלטען
אין טעקסט—40 „ „ „ 60— „ „ „ „ 4 „
נאָכ'ן טעקסט—12 „ „ „ 18— „ „ „ „ 8 „
אויף דער ערשטער זייט 50 פּראָצ. טייערער. 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען—10 גר. אַ וואָרט

אַבאָנעמענטס-פּרייז: אין לאָדז — 5 זל. אַ חודש מיט צושטעלען אַ היים. אויף דער פּראָווינץ — 6 זל. אַ חודש אין אויסלאַנד — 8 זל.
פאַר'ן אינהאַלט און טערמינען די אַנאָנסען איז דער פערלאַג נישט פאַראַנטוואָרטליך. די אַדמיניסטראַציע איז אָפען טייטאָג און ביינאַכט.

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Zilberberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Nordfas
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 2?.